

Kansantalous ja rahoitusmarkkinat

14.11.2013

KA2 Suomen talouselämä ja maailmantalous

Lauri Uotila

Neuvonantaja

Danske Bank

Bkt	192,5	
+Tuonti	79,8	
=Kokonaistarjonta	272,3	
<hr/>		
Vienti	78,1	
Kulutus	156,9	"Huoltotase" 2012
-yksityinen	108,6	mrd. eur
-julkinen	48,3	
Investoinnit (kiinteät)	37,7	
Varastojen muutos+		
Tilastollinen ero	-0,4	
=Kokonaiskysyntä	272,3	
<hr/>		

$$P+M = X+C+I = \text{”Huoltotaseyhtälö”}$$

$$P = X+C+I-M$$

$$P = \text{Tulot} = X+C+I-M$$

$$P-C = \text{Säästäminen, eli S}$$

$$S-I = X-M \text{ (=ulkomaankaupan yli- tai alijäämä)}$$

$$\text{Säästäminen miinus investoinnit} \\ = \text{Vienti miinus tuonti}$$

Viennin merkitys Suomen kansantaloudessa

Taxell: "40 % kansantulosta tulee ulkomailta" (joulukuu 2003)

Halonen: "Puolet leivästä tulee sentään kotimaasta" (joulukuu 2003)

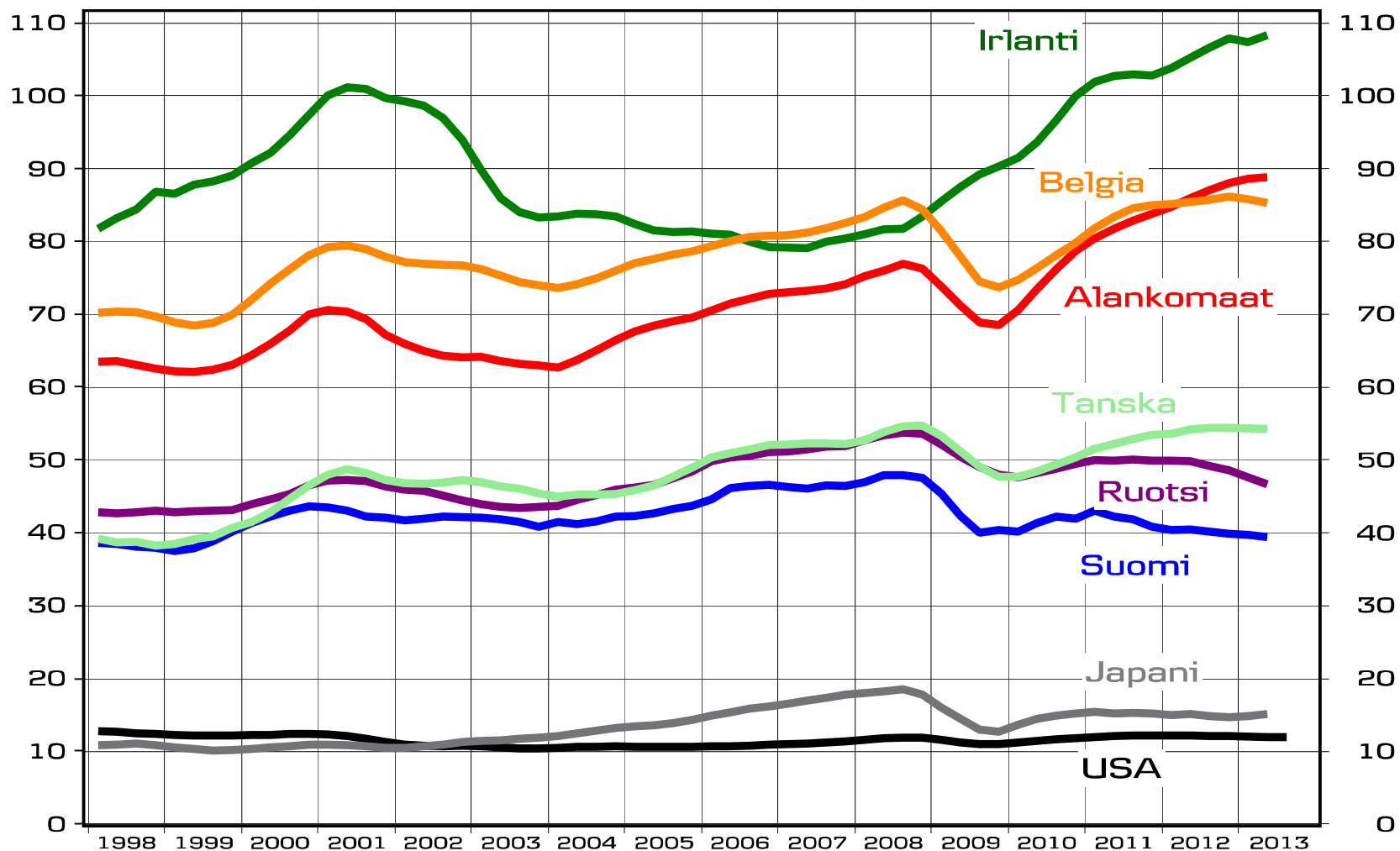
Matti Viialainen: "Teollisuudella tienataan 40 % kansantulosta. Saadaan se raha ulkomailta, että palveluista pystytään maksamaan"
TV1 1.8.2005

Katainen: "Puolet taloudesta tulee ulkomailta, kun ranskalaiset ja britit ostavat suomalaista työtä"
Yle1, vaalikeskustelu 4.6.2009

Riku Aalto, Metalliliitto: "Puolet bkt:sta taitaa tulla teollisuudesta,
Aamu-tv 20.1.2011

Viennin suhde bruttokansantuotteeseen

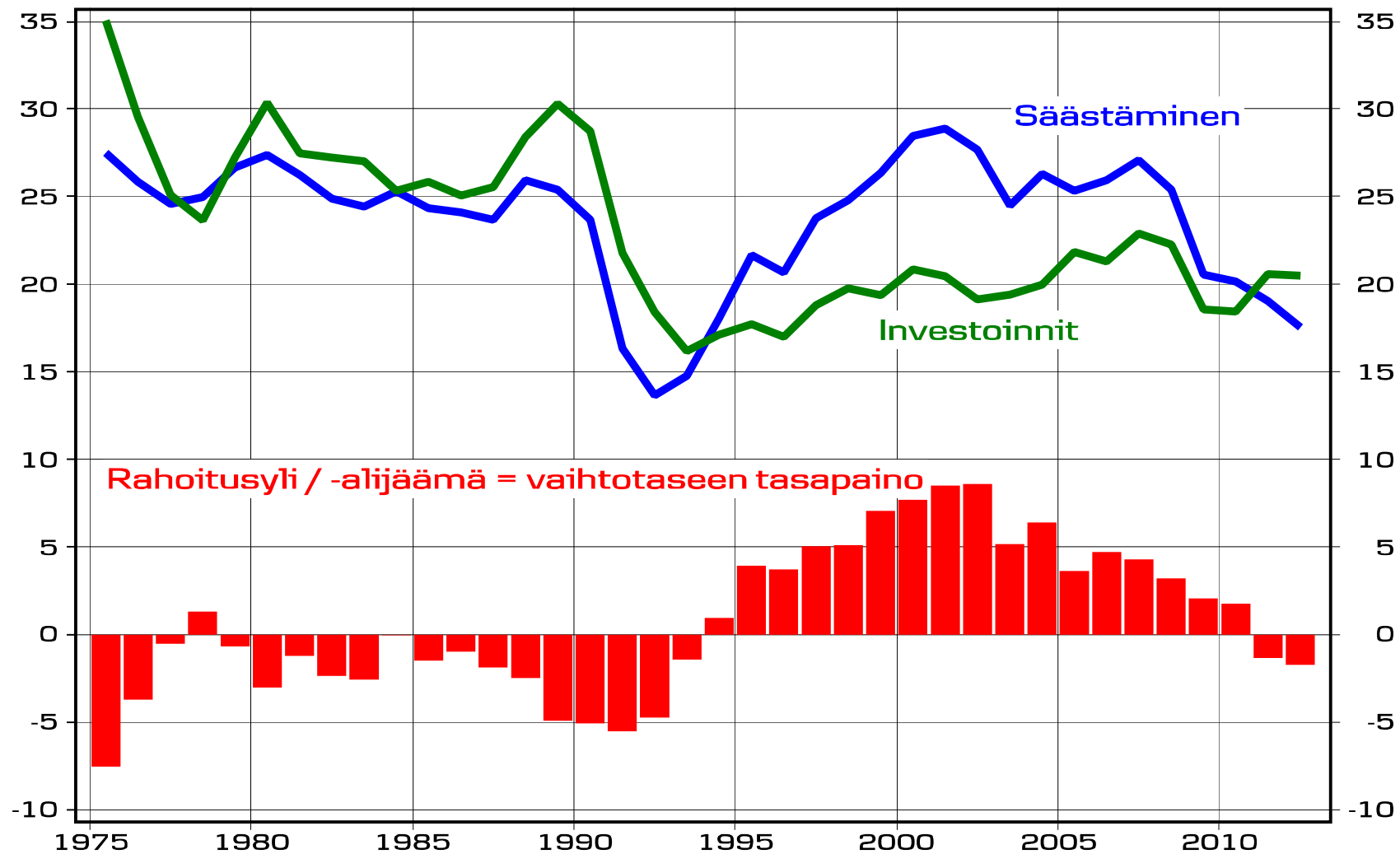
%, viennin suhde BKT:een, liukuva vuosikeskiarvo

Source: Macrobond

Säästäminen ja investoinnit

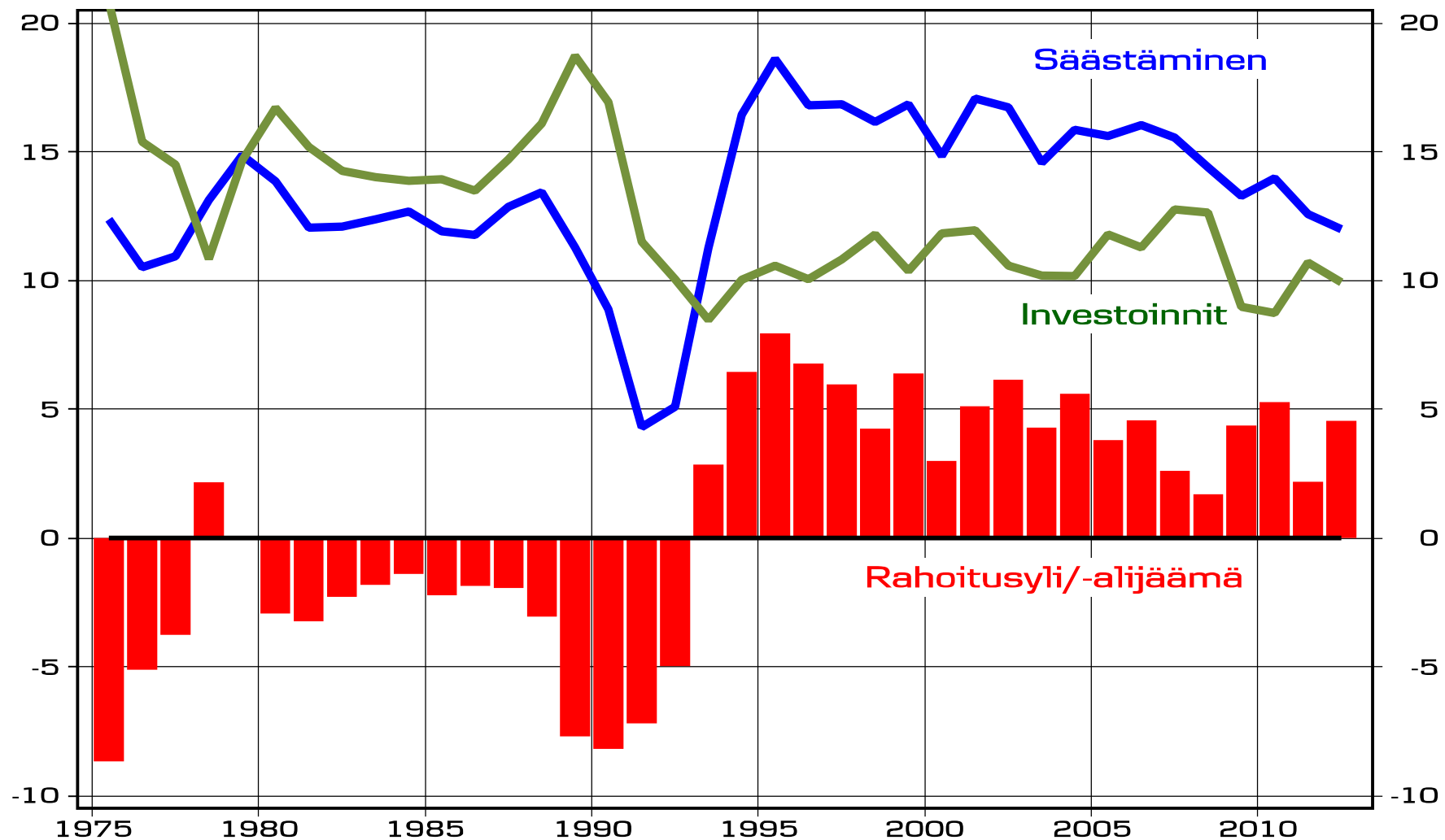
% per bruttokansantuote

Source: Macrobond

Yritykset ja rahoituslaitokset

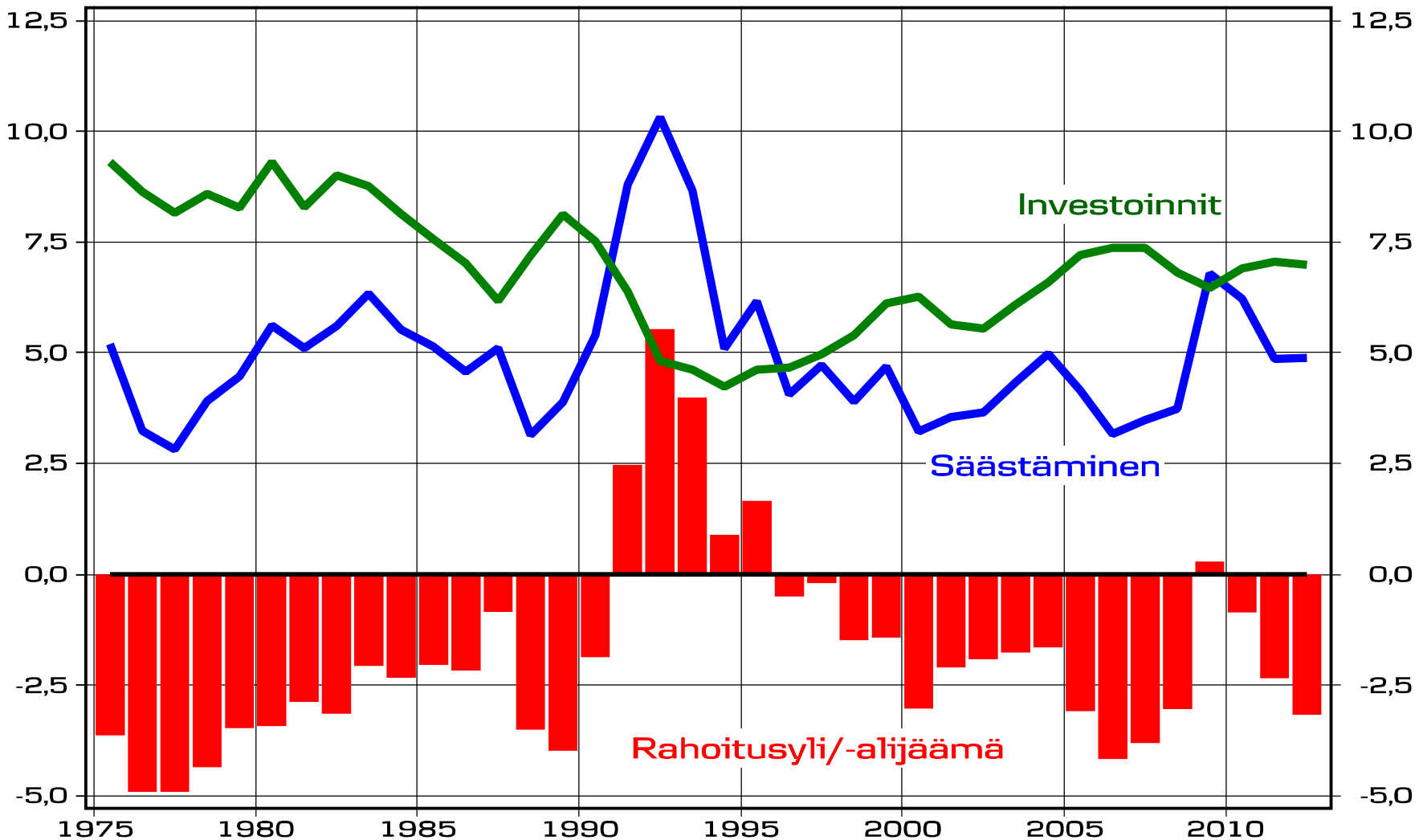
%, Suhteessa bruttokansantuotteeseen

Source: Macrobond

Kotitaloudet

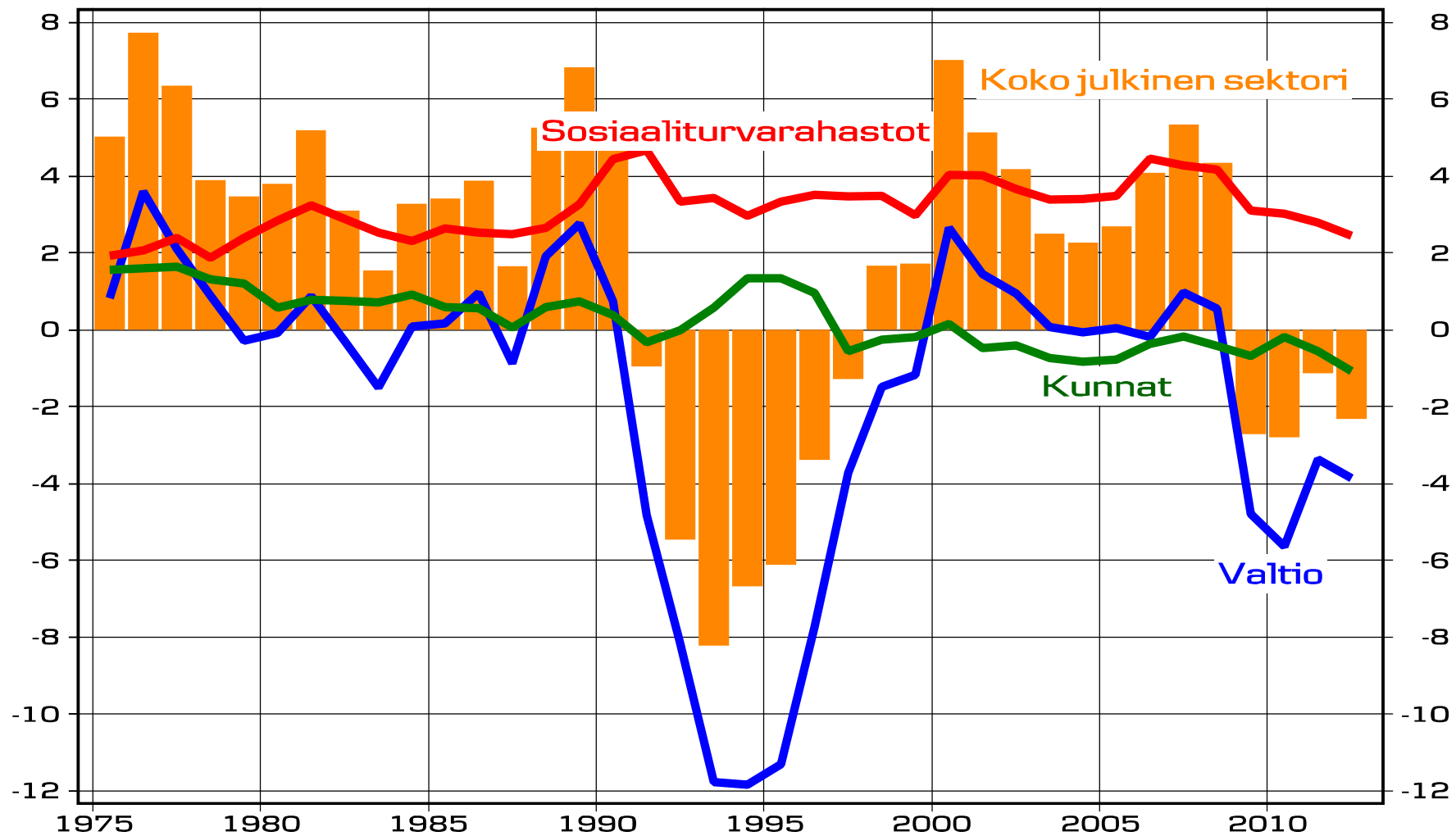
%, Suhteessa bruttokansantuotteeseen

Source: Macrobond

Julkinen sektori: Rahoitustasapaino

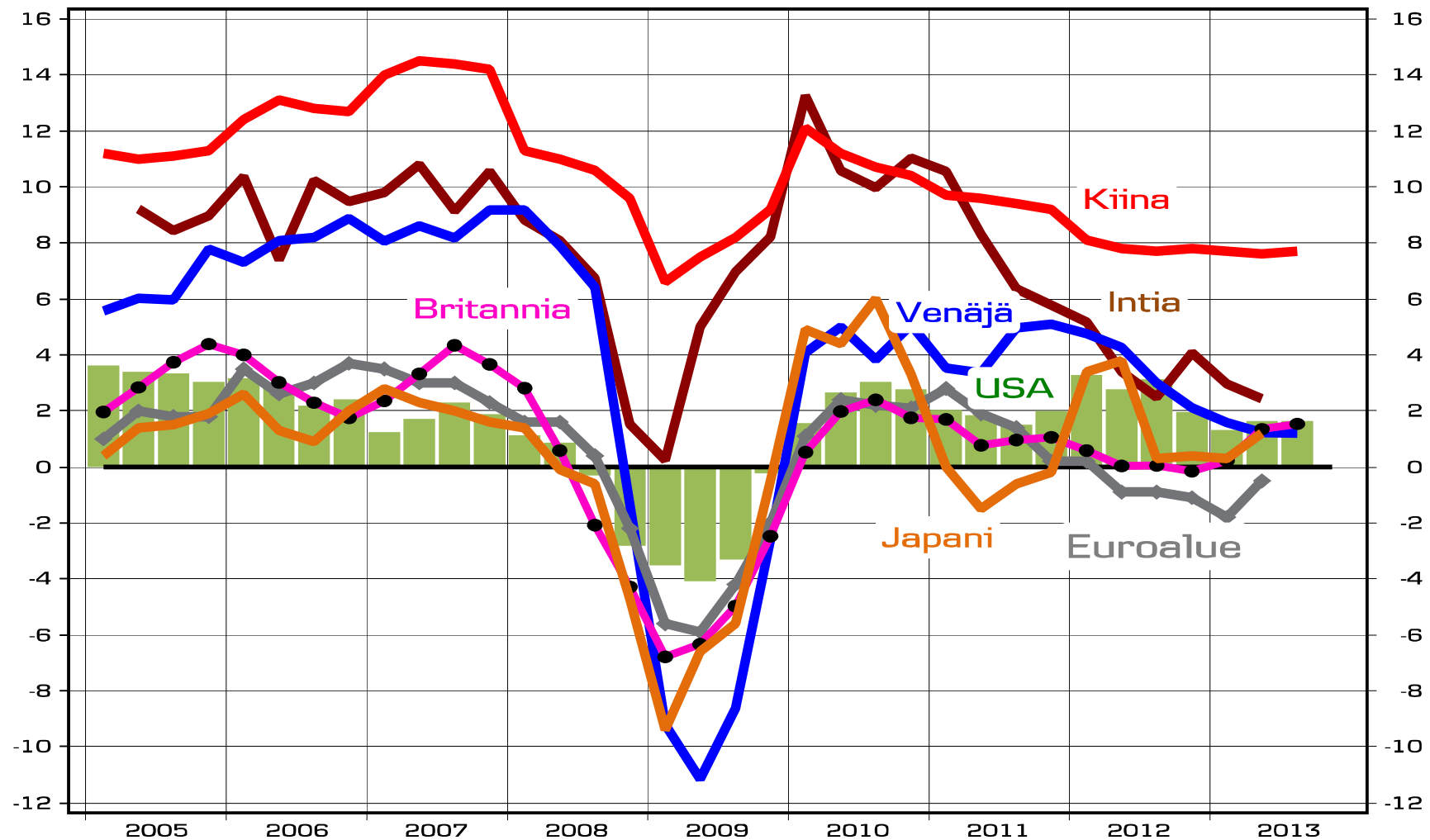
%, Suhteessa bruttokansantuotteeseen

Source: Macrobond

Bruttokansantuotteen kasvu

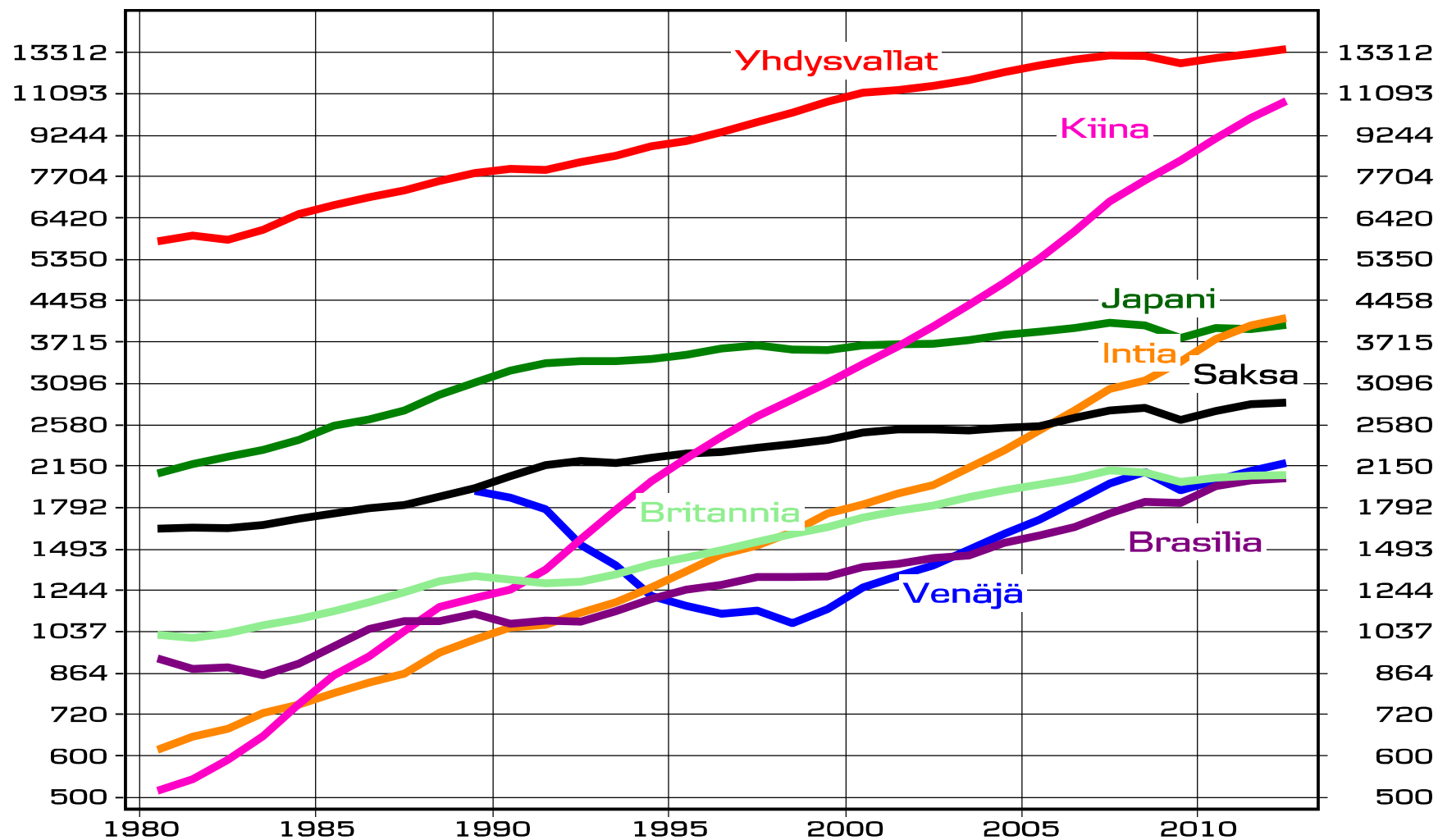
Bkt:n vuosikasvu neljänneksittäin, %

Source: Macrobond

Maailman suurimmat taloudet

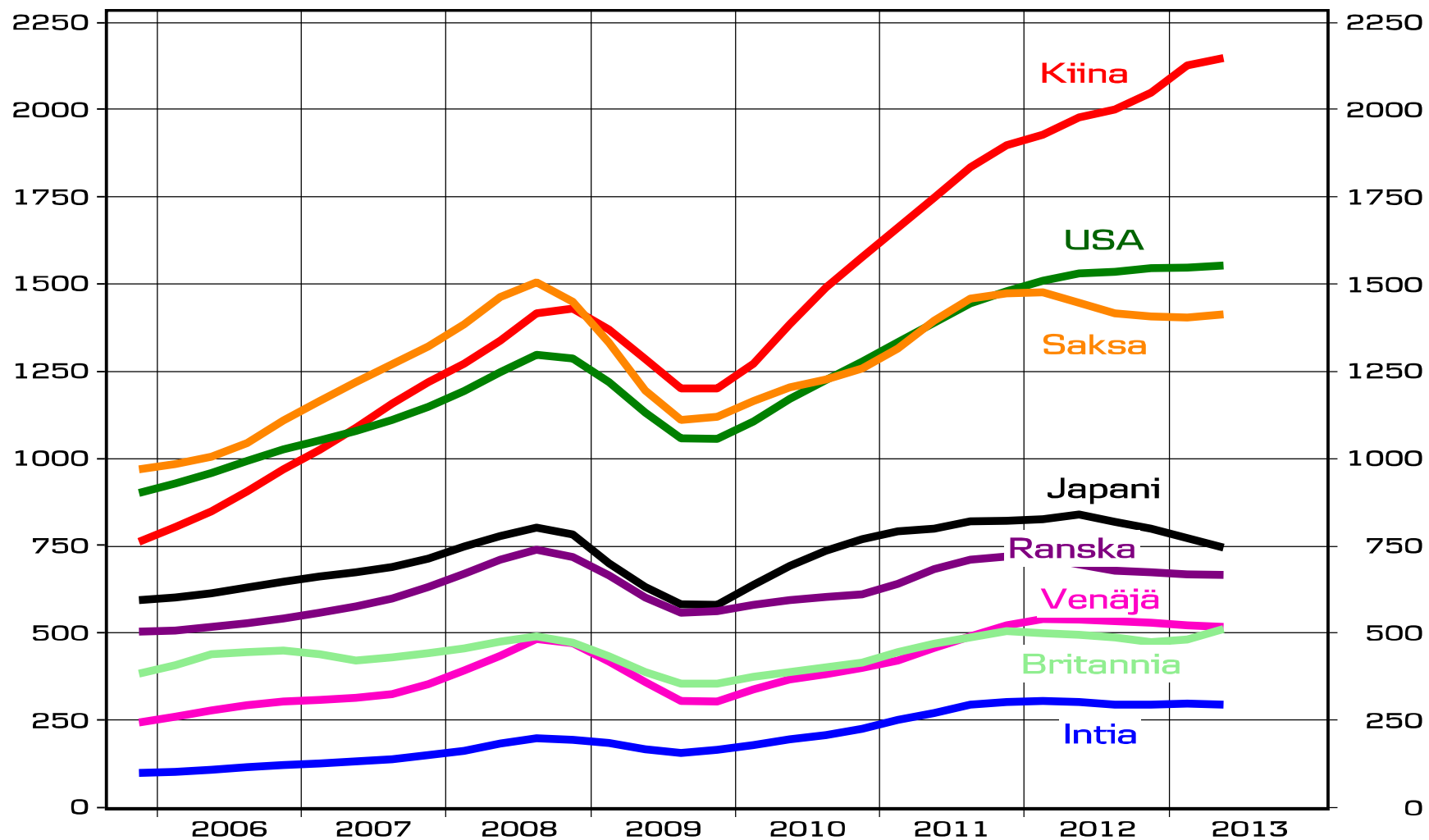
BKT, Miljardia USD, Ostovoimakorjattu, vuoden 2005 hinnoin (Maailmanpankki)

Source: Macrobond

Maailman suurimmat viejät

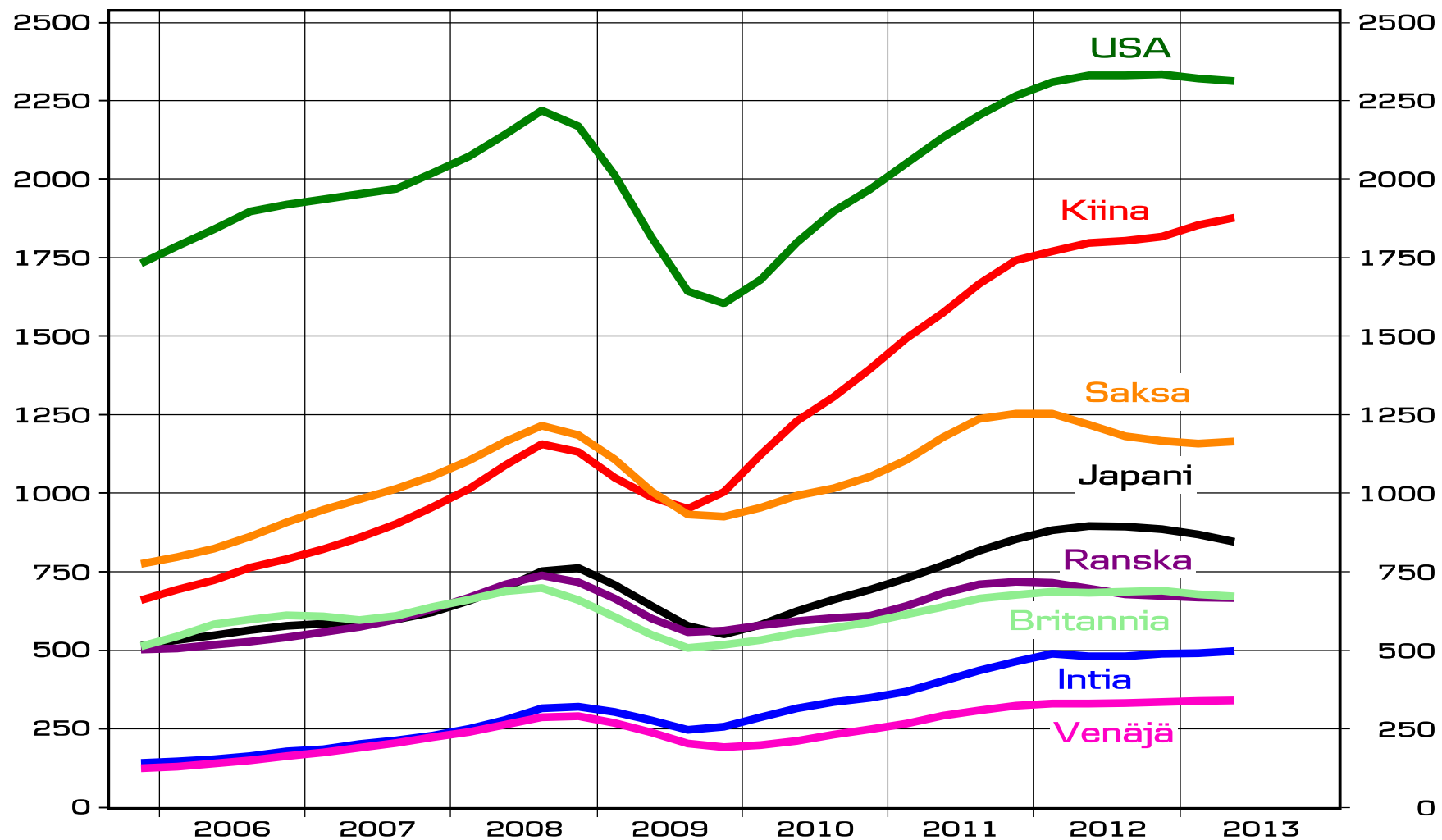
Mrd. USD, Tavaravienti, liukuva vuosisumma (Lähde: WTO)

Source: Macrobond

Maailman suurimmat tuojat

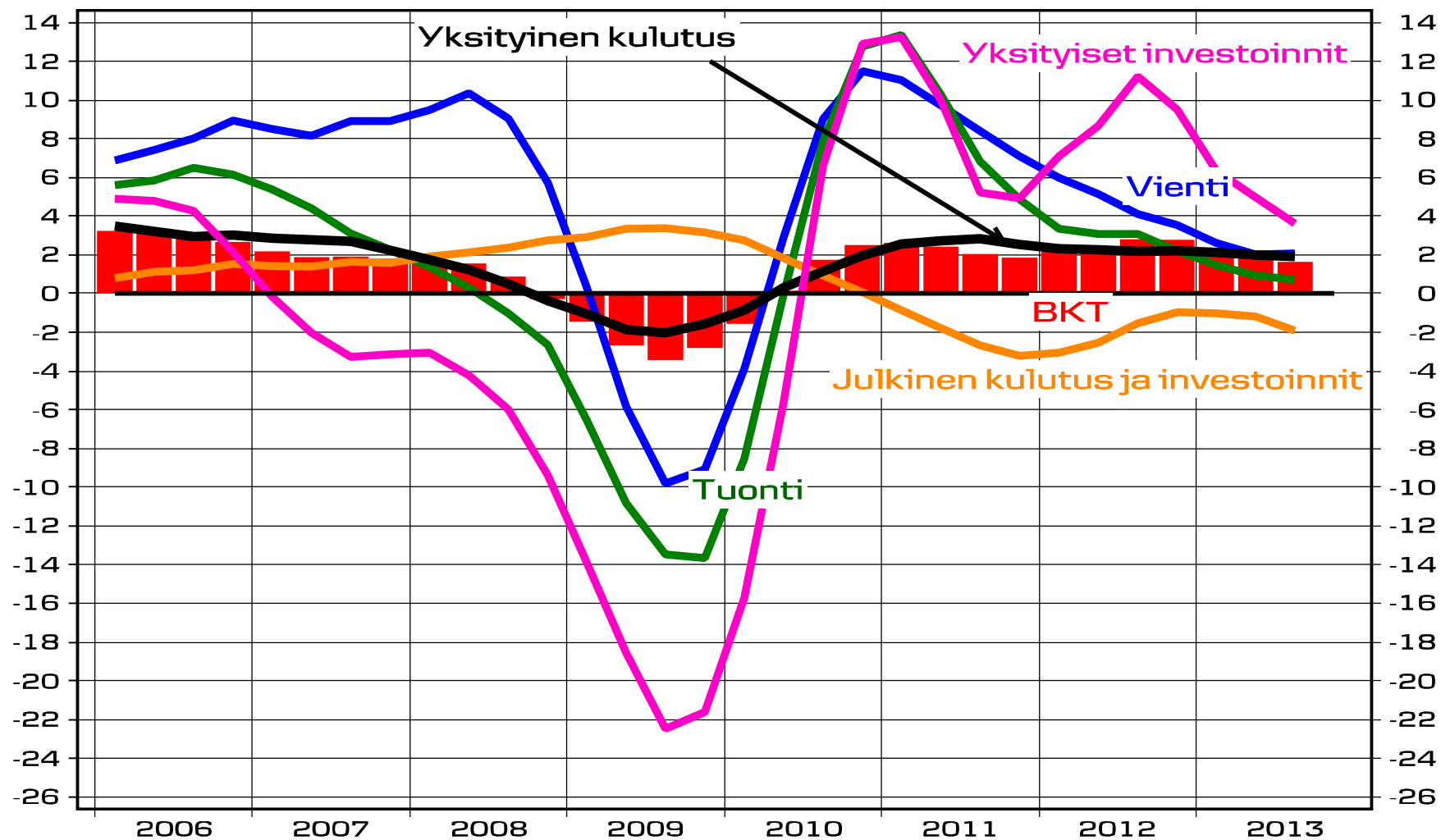
Mrd. USD, Tavaratuonti, liukuva vuosisumma (Lähde: WTO)

Source: Macrobond

USA: Tarjonnan ja kysynnän kasvu

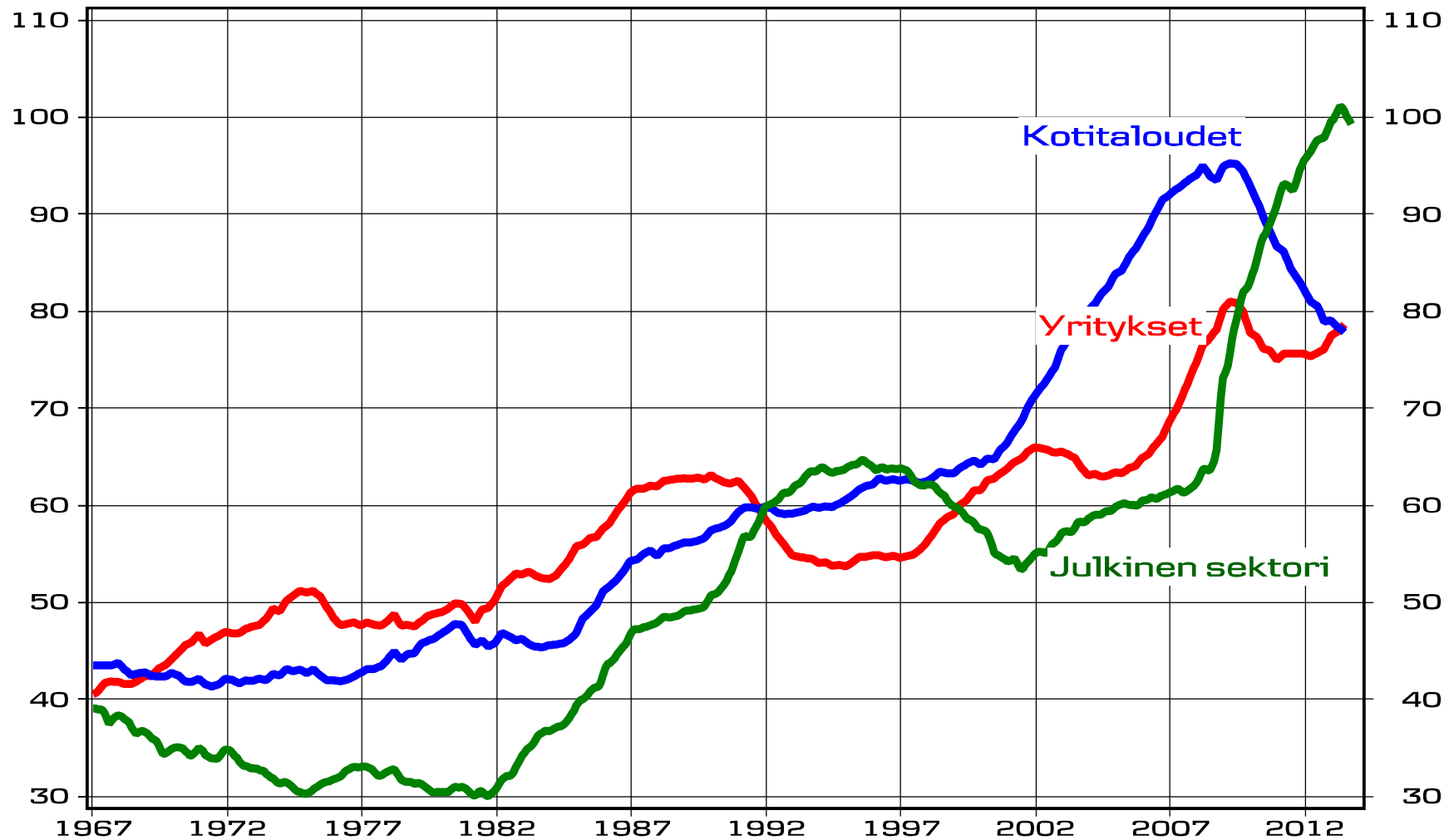
%, Voolymin vuosikasvu liukuvasta vuosisummasta

Source: Macrobond

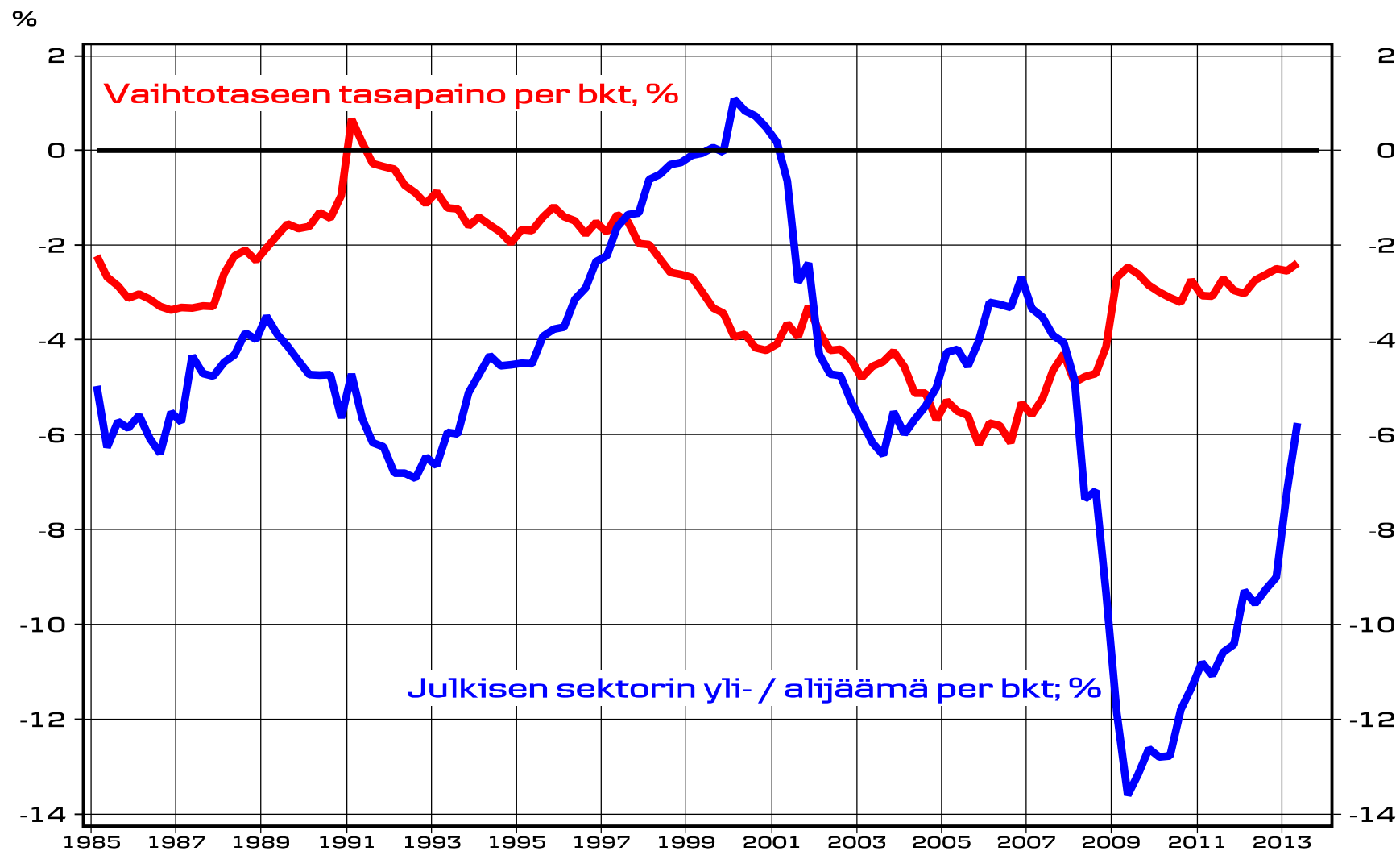
USA: Velkaantuminen

%, suhteessa bruttokansantuotteeseen

Source: Macrobond

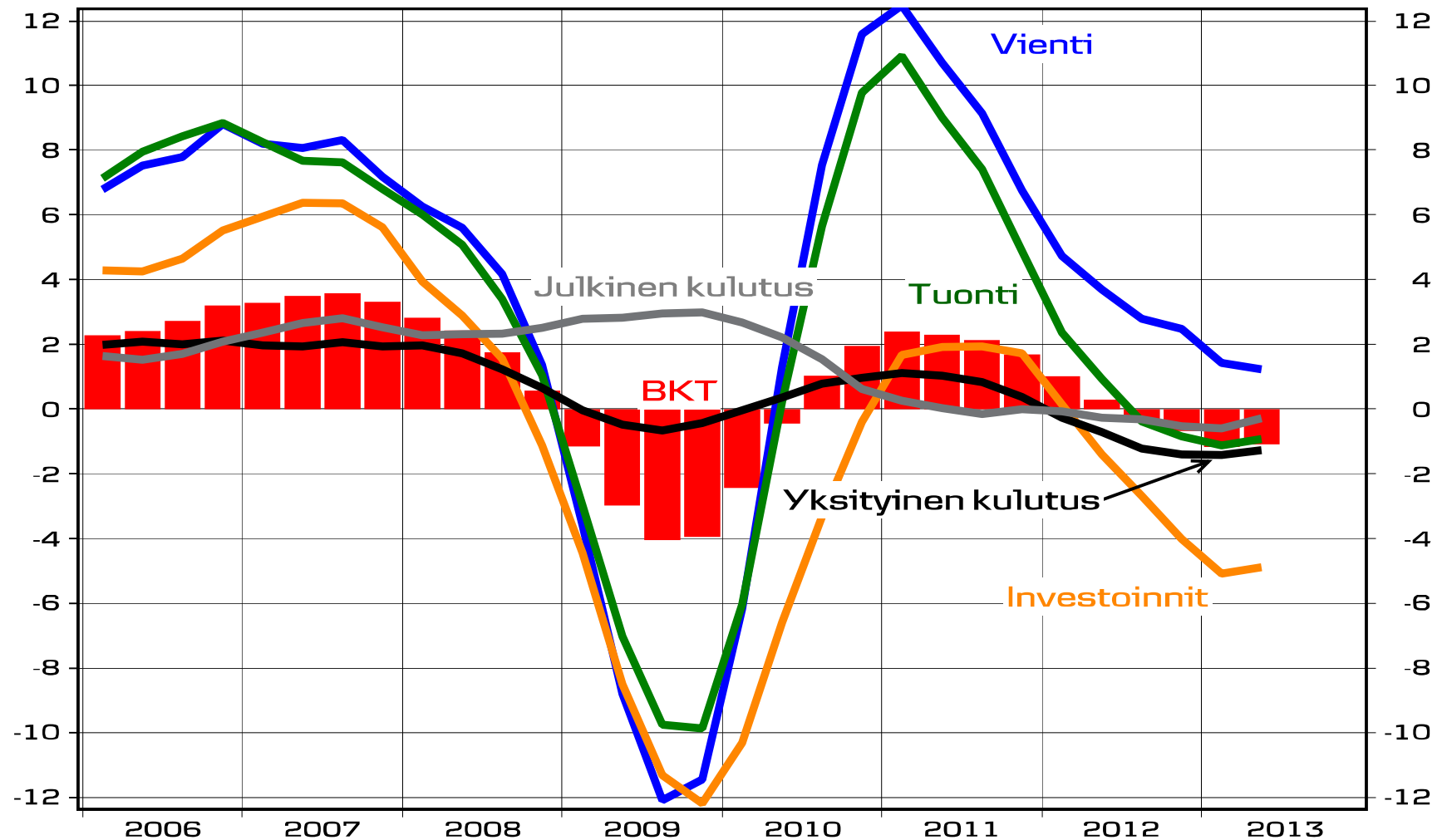
USA: "Kaksoisvaje" / Bkt, %

Source: Macrobond

Euroalue: tarjonnan ja kysynnän kasvu

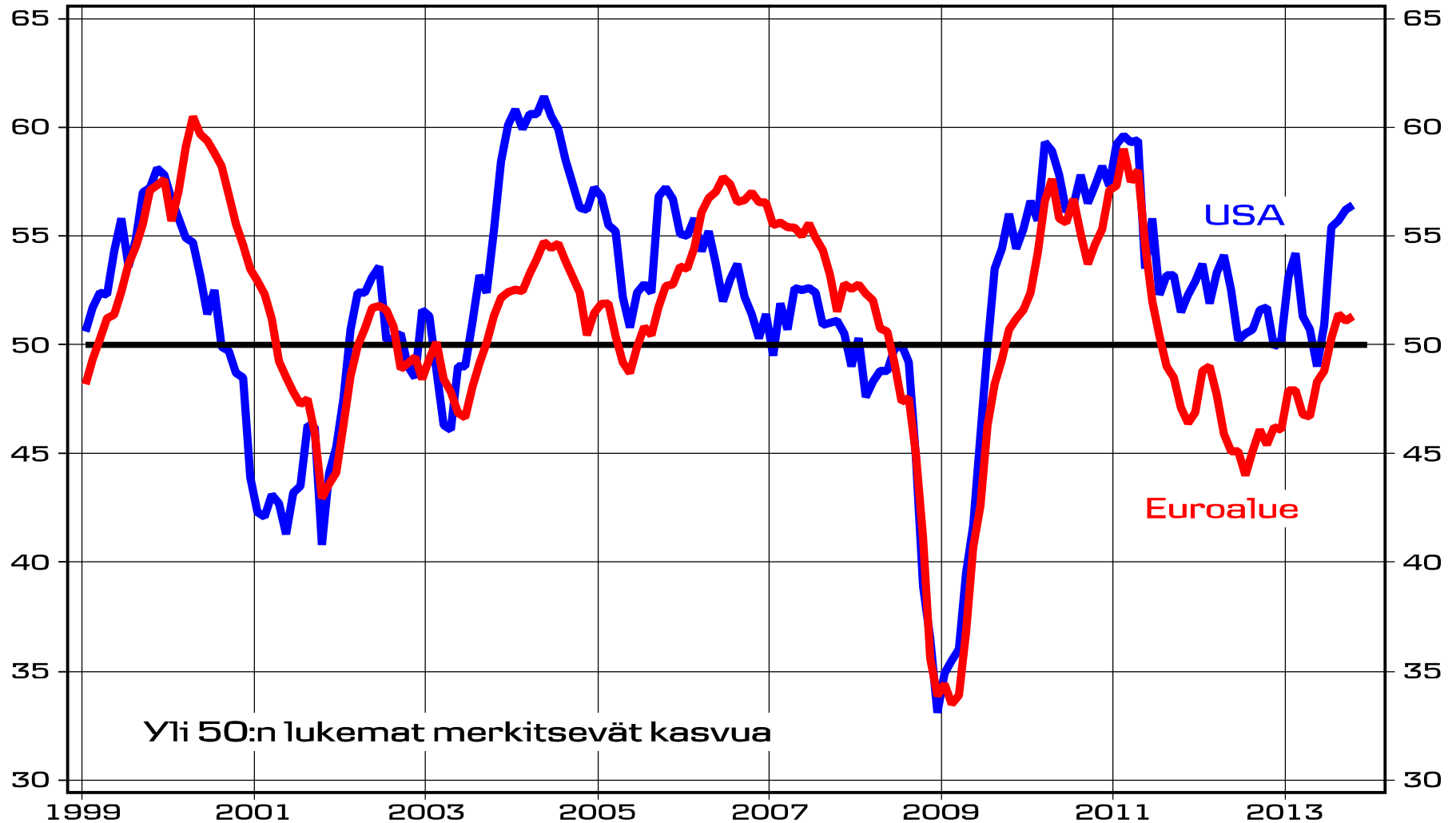
%, Volyymin vuosimuutos liukuvasta vuosisummasta

Source: Macrobond

Teollisuuden suhdanneodotukset

PMI (teollisuuden ostopäälikköindeksi)

Source: Macrobond

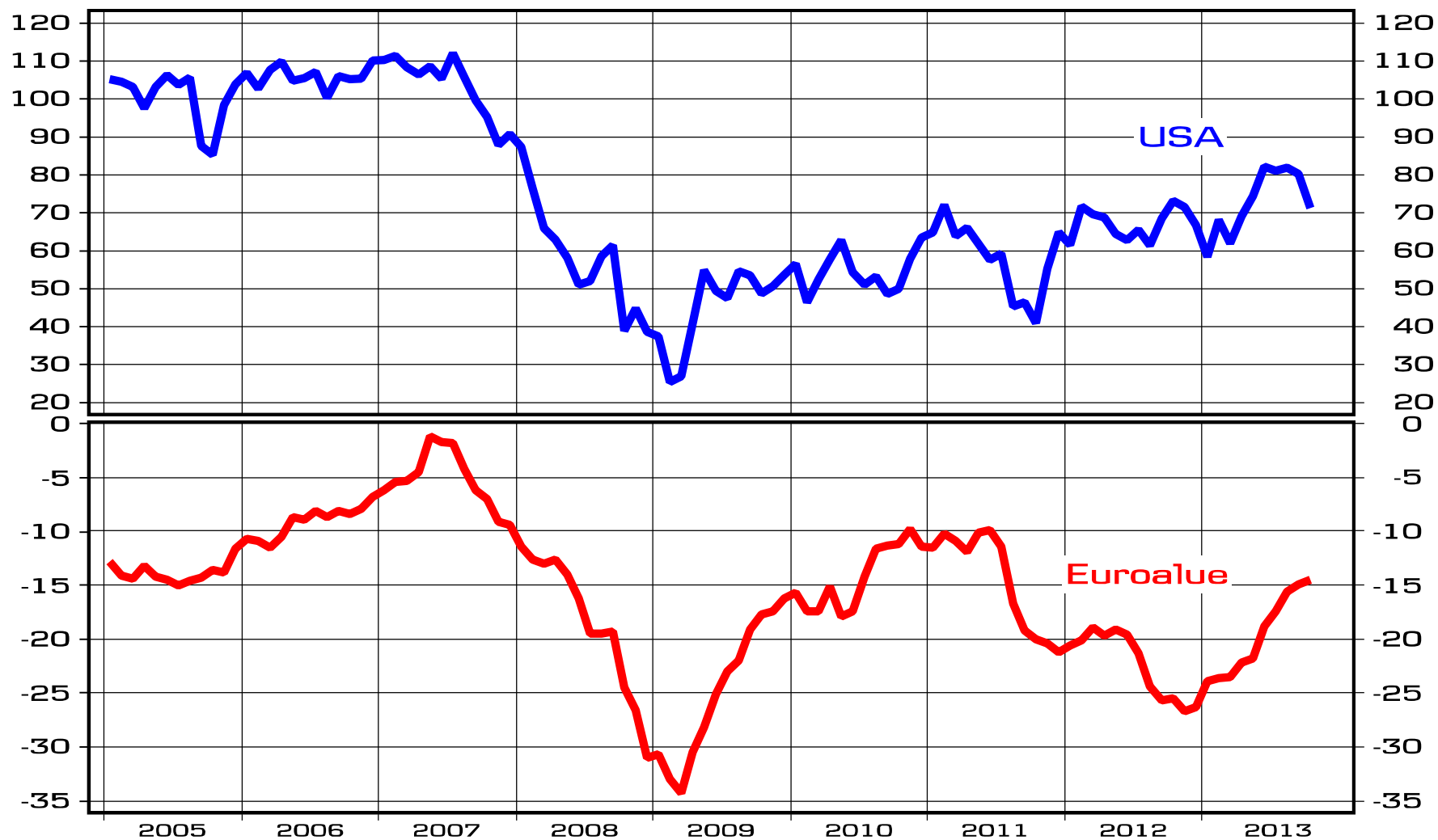
Palveluyritysten suhdanneodotukset

PMI ja ISM (palvelualojen ostopäällikköindeksi)

Kuluttajien luottamus

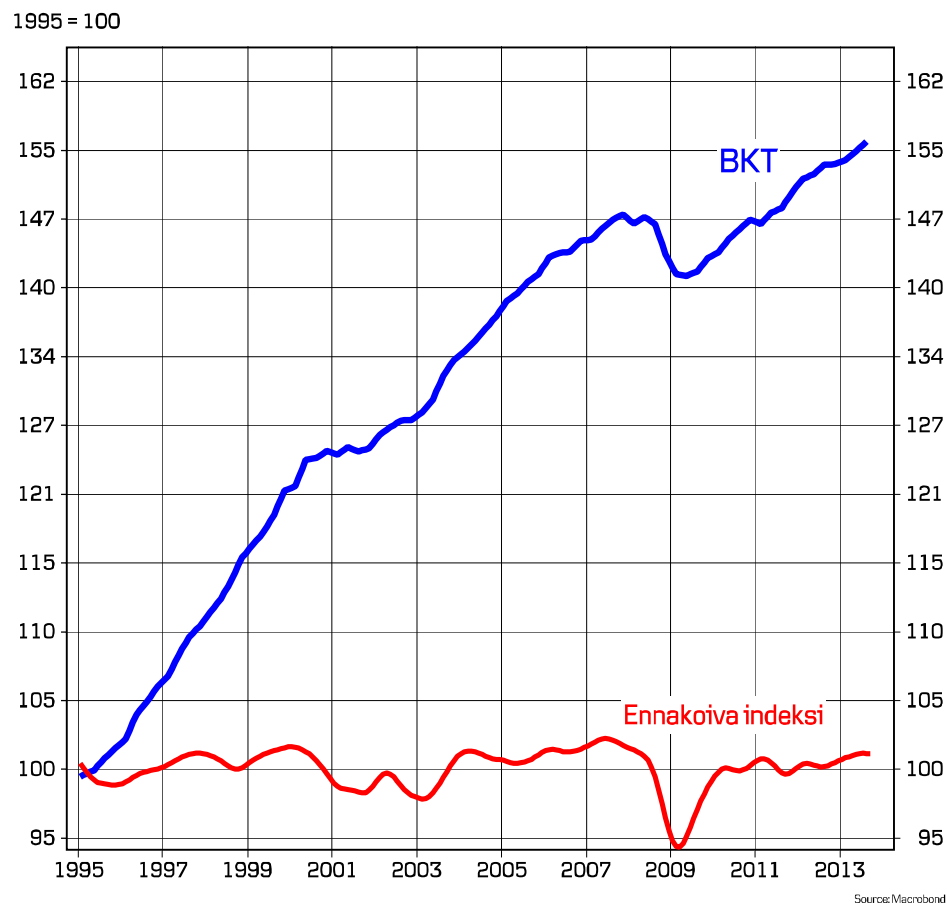
USA ja Euroalue, Kuluttajien luottamus

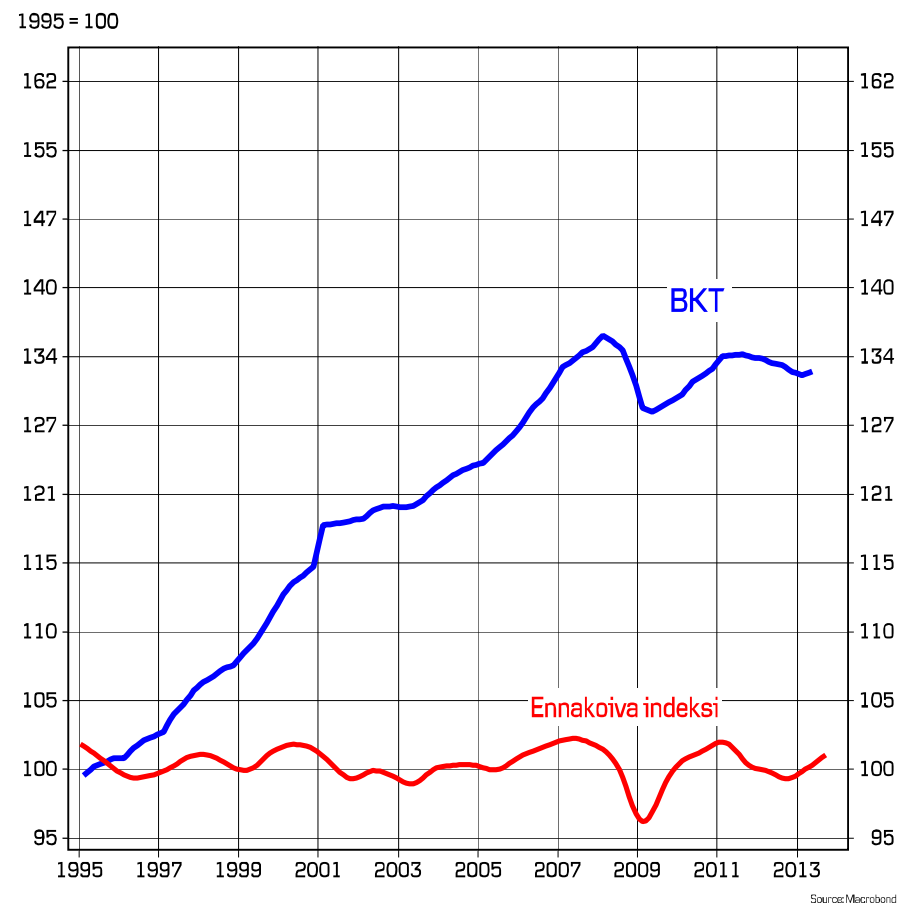
Source: Macrobond

USA ja Euroalue: Talouden kasvu ja lähinäkömät

USA

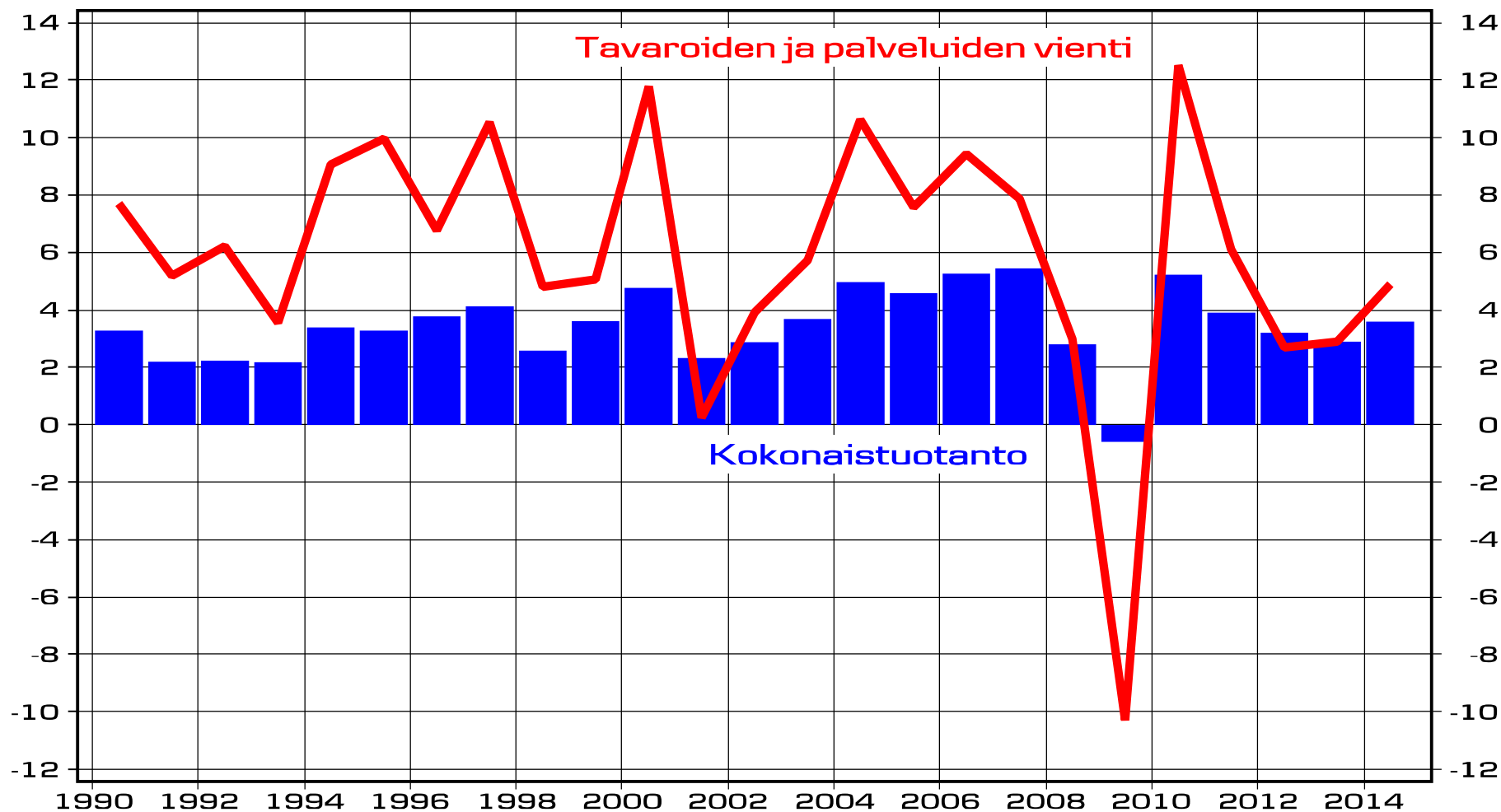

Euroalue

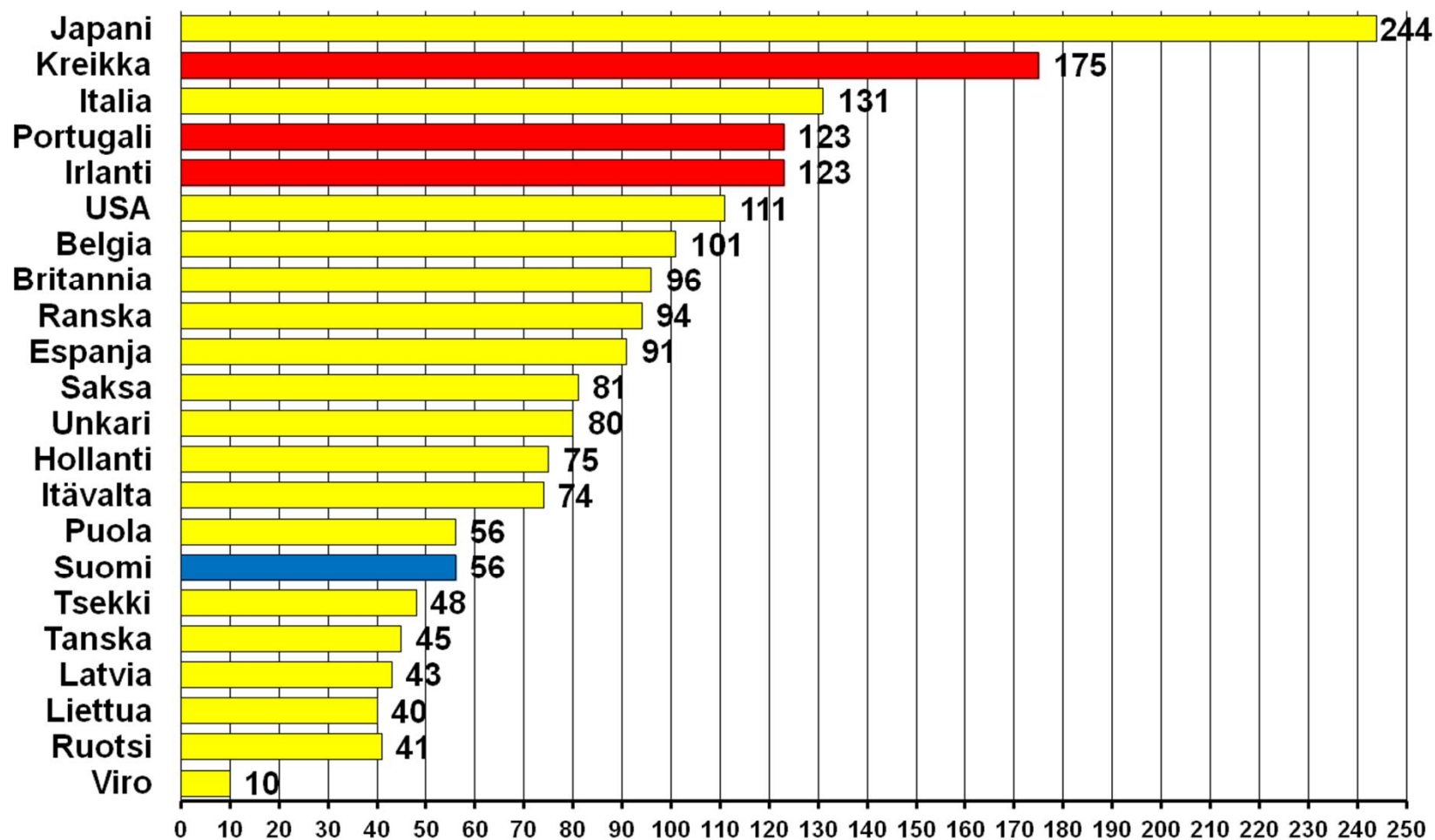
Maailma: Kokonaistuotannon ja maailmakaupan kasvu

%, volyymin vuosikasvu, IMF:n ennuste

Source: Macrobond

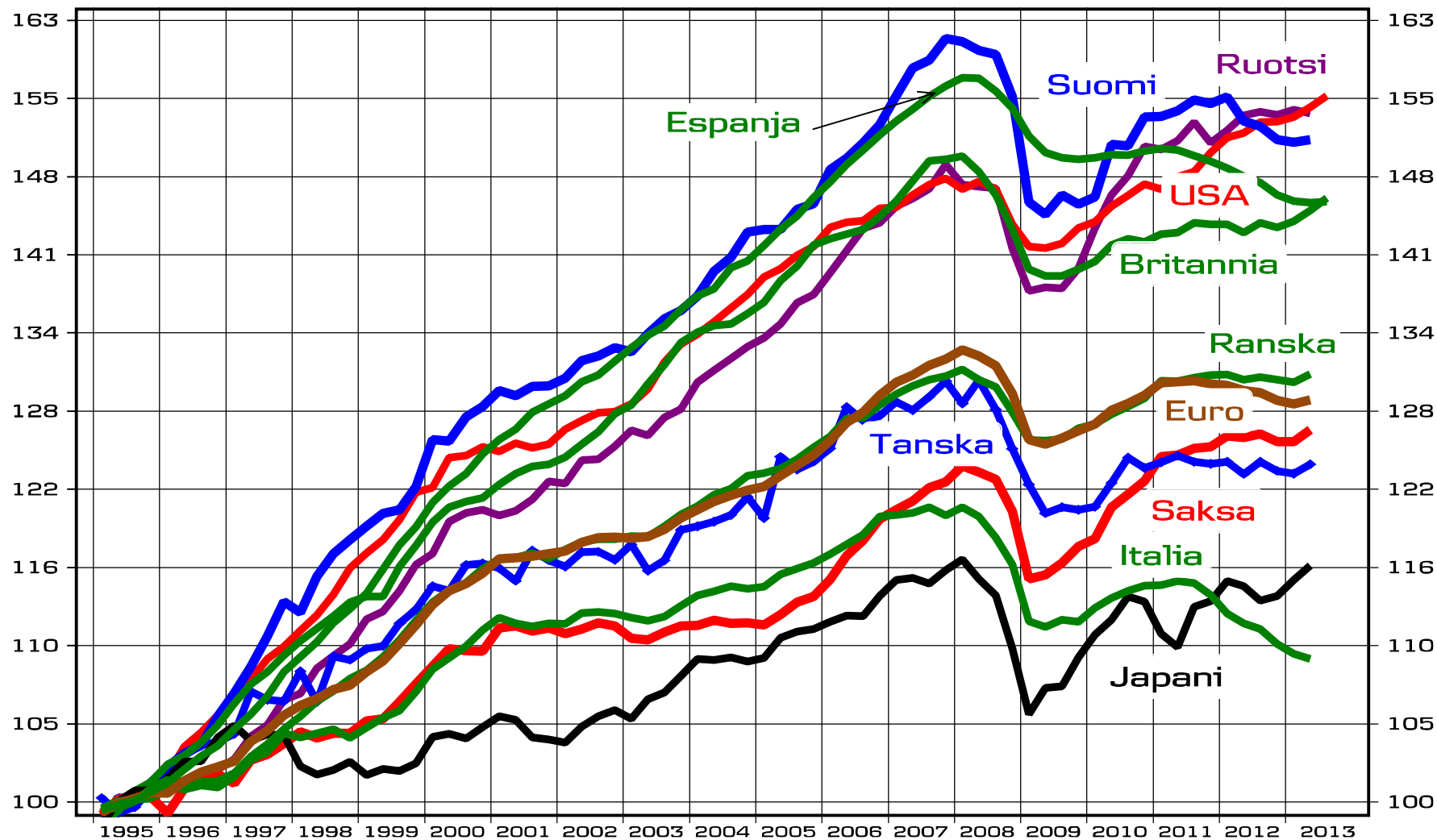
Julkinen velka / Bkt v. 2013, %

Lähde:EU:n komission ennuste, toukokuu 2013

Kokonaistuotannon (Bkt) volyymikasvu

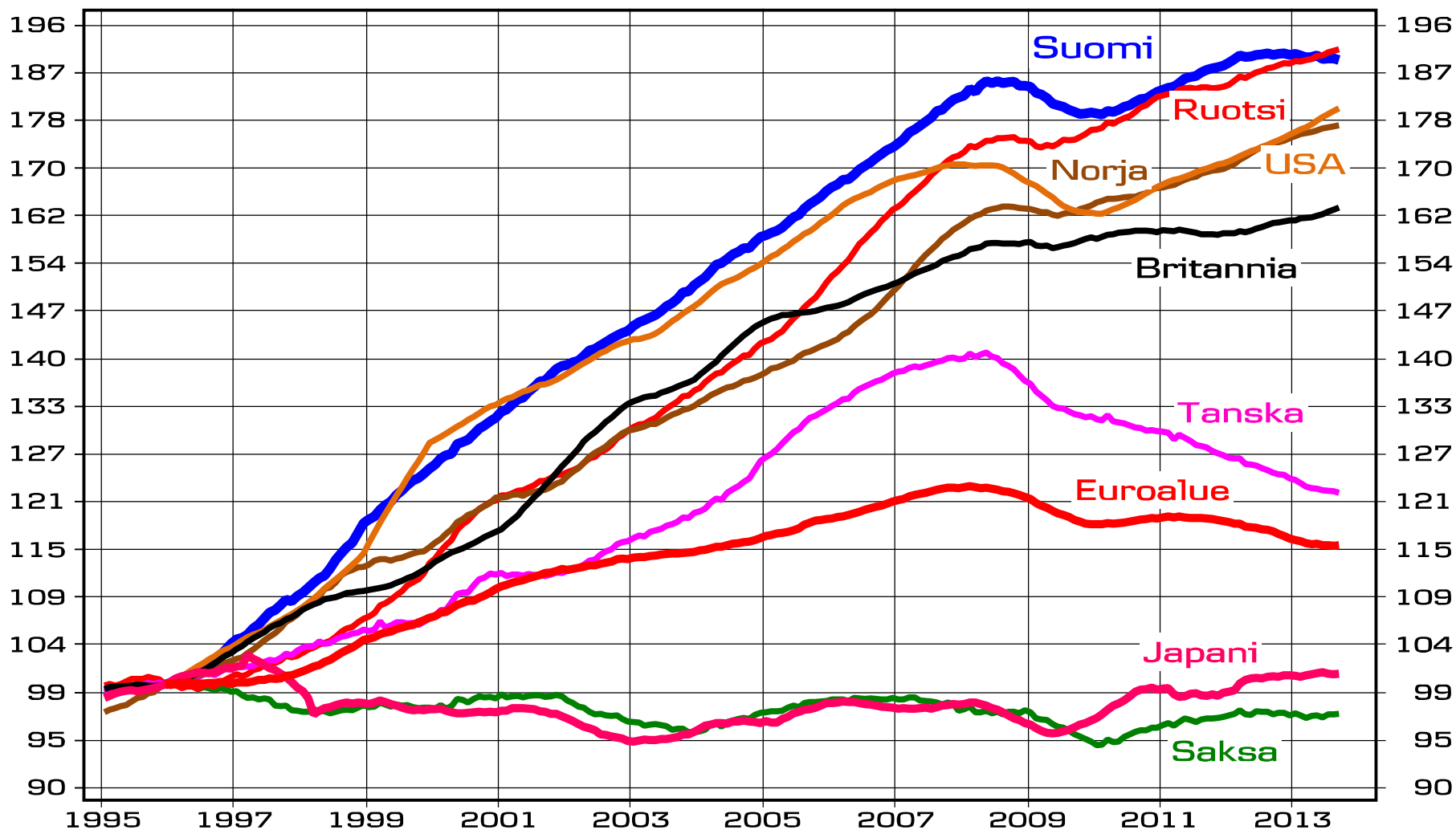
1995 = 100

Source: Macrobond

Vähittäiskaupan myynnin volyymikasvu

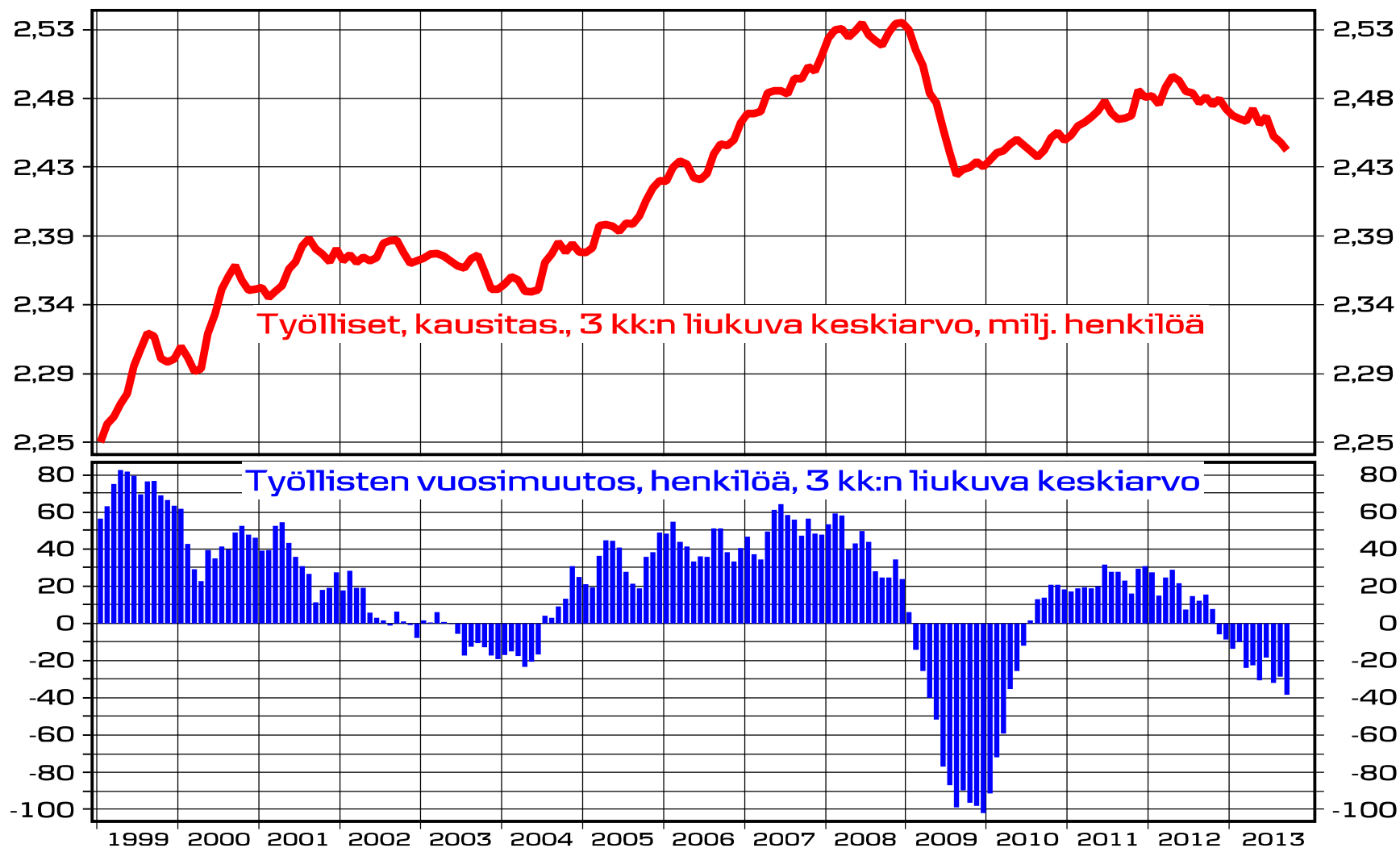
1995 = 100, liukuva vuosisumma, ei sisällä autokauppaa

Source: Macrobond

Työllisyys

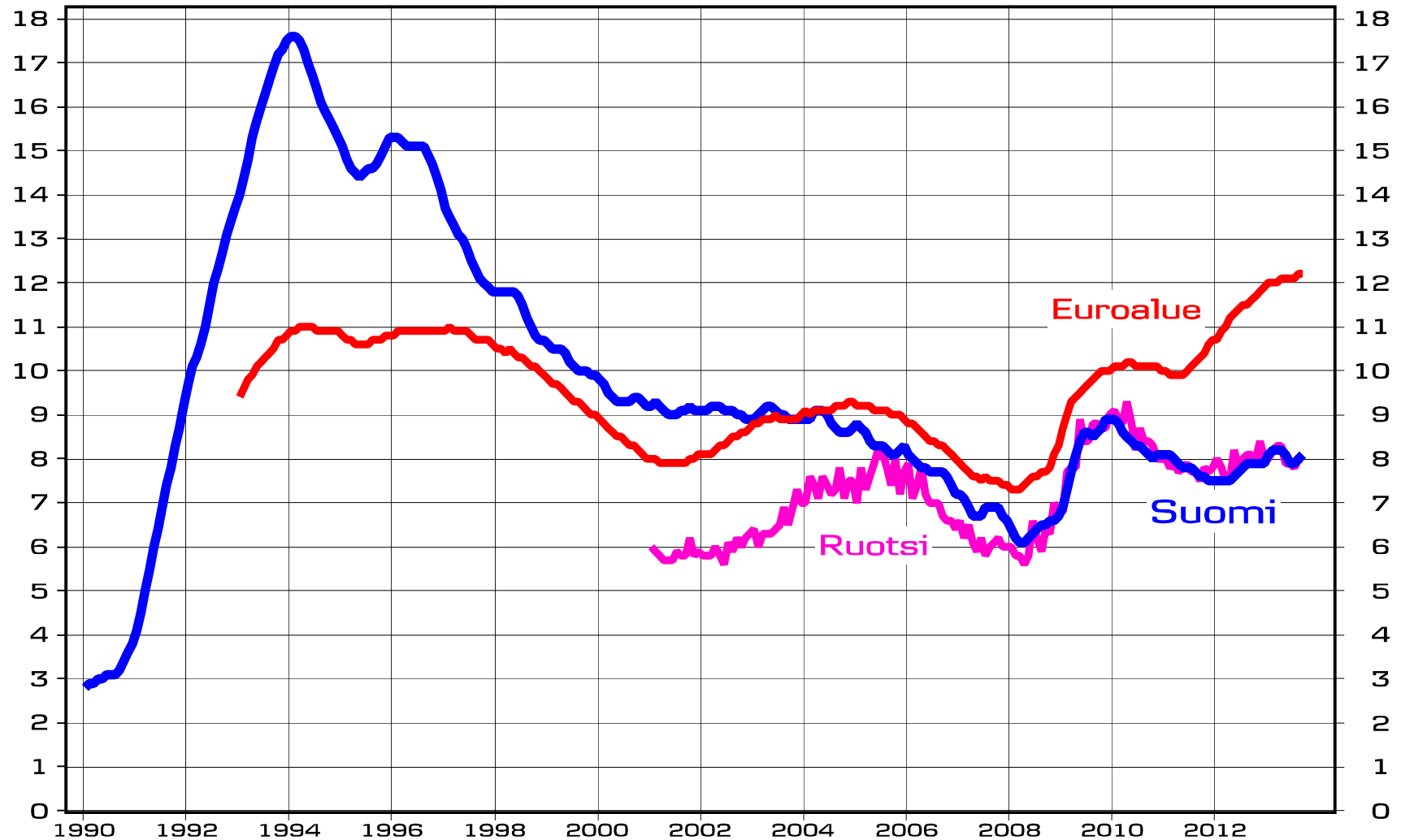
Työlliset, kausitasoitettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo, milj. henkilöä

Source: Macrobond

Työttömyysaste

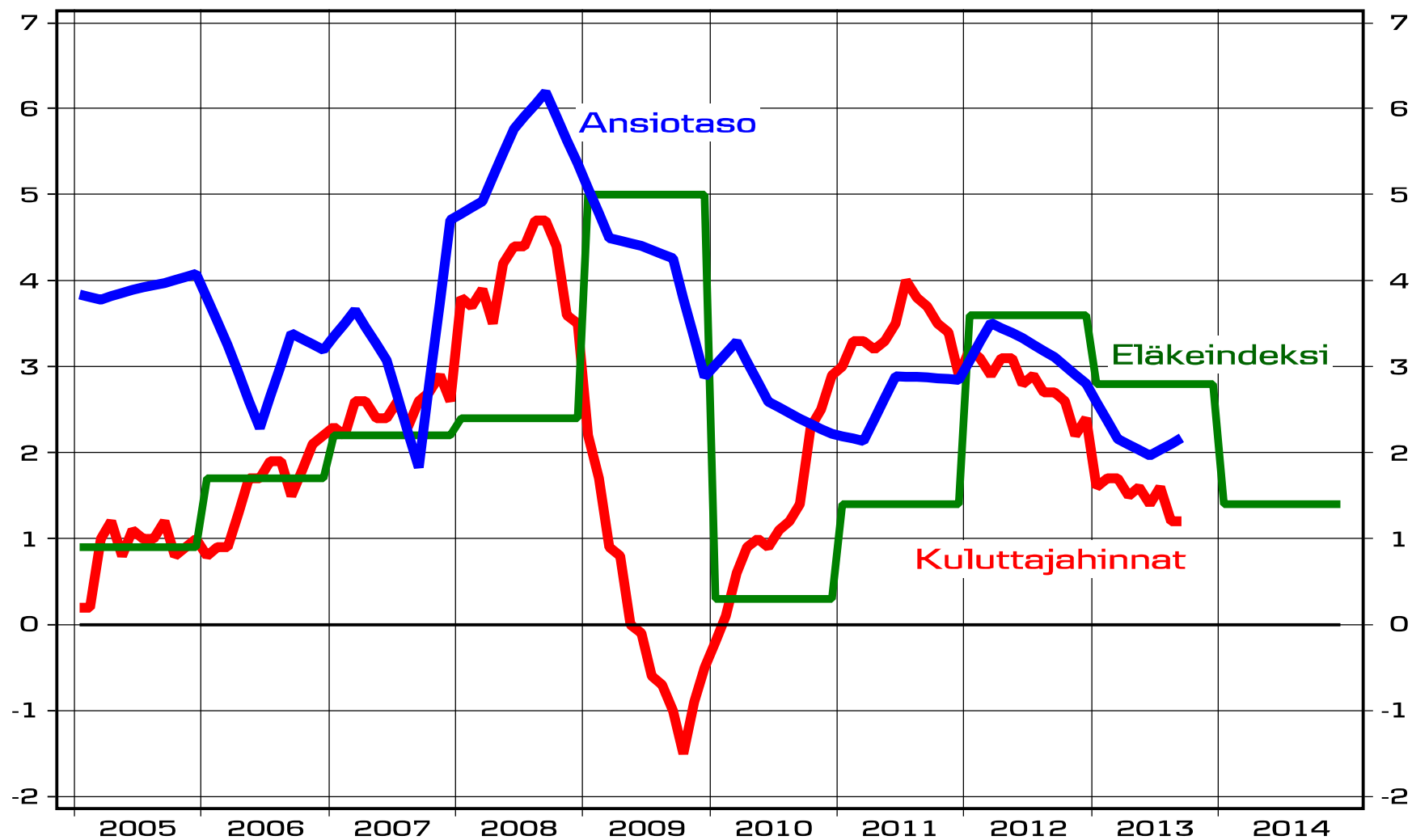
Työttömyysaste, %, kausitasoitettu

Source: Macrobond

Inflaatio, ansiotaso ja eläkkeet

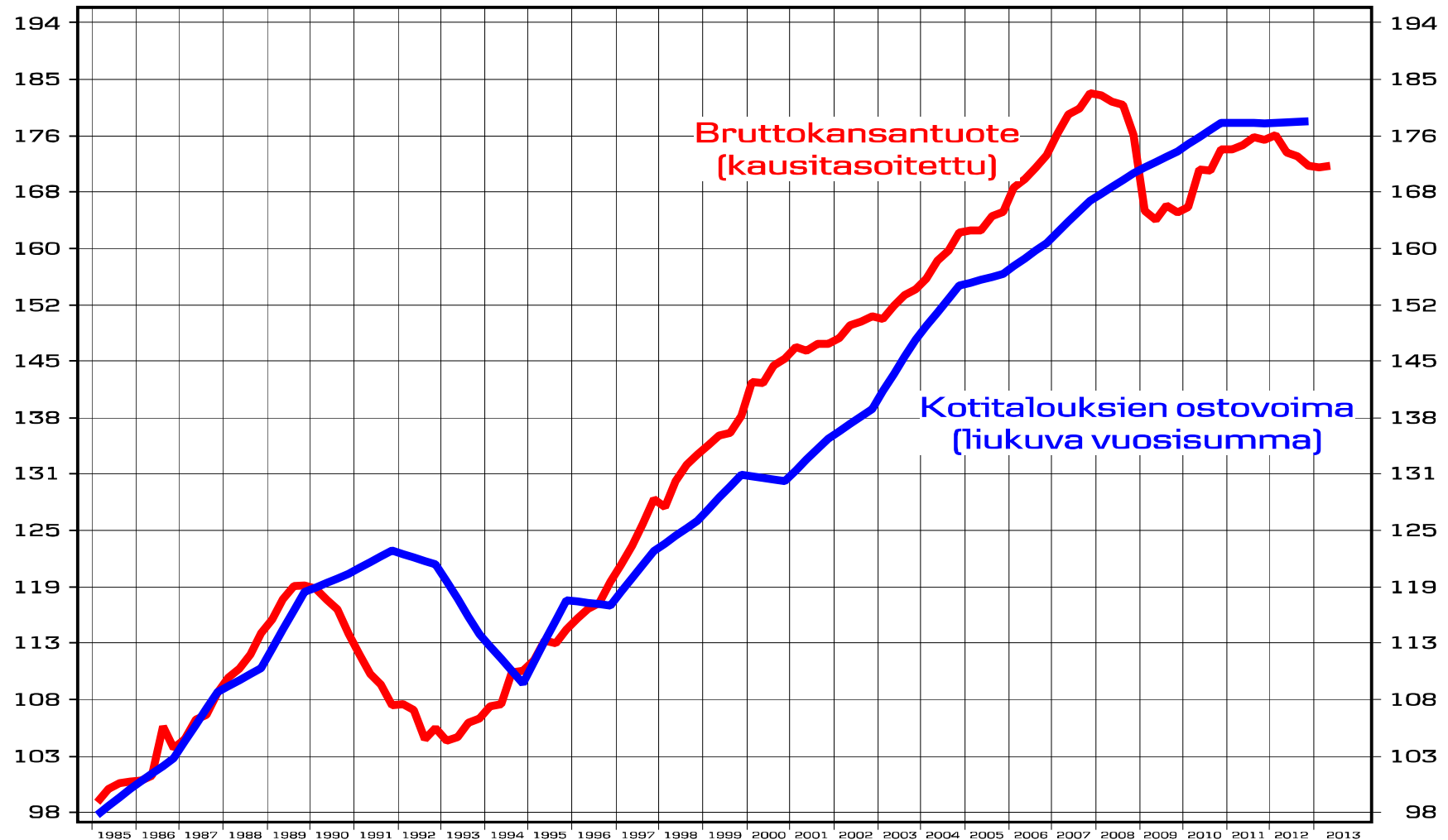
%, vuosimuutos

Source: Macrobond

Bkt ja kotitalouksien ostovoima

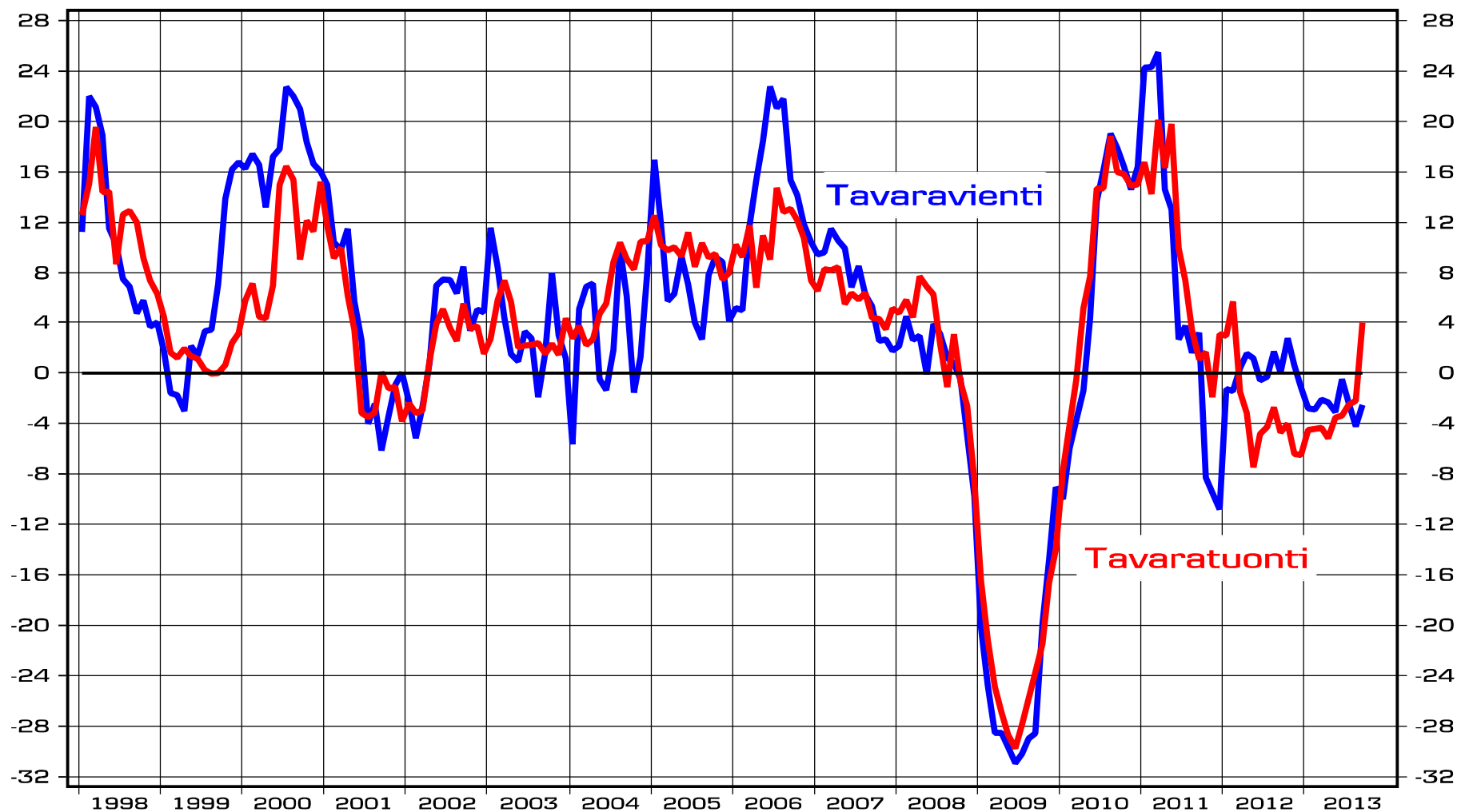
1985 = 100

Source: Macrobond

Viennin ja tuonnin volyymikasvu

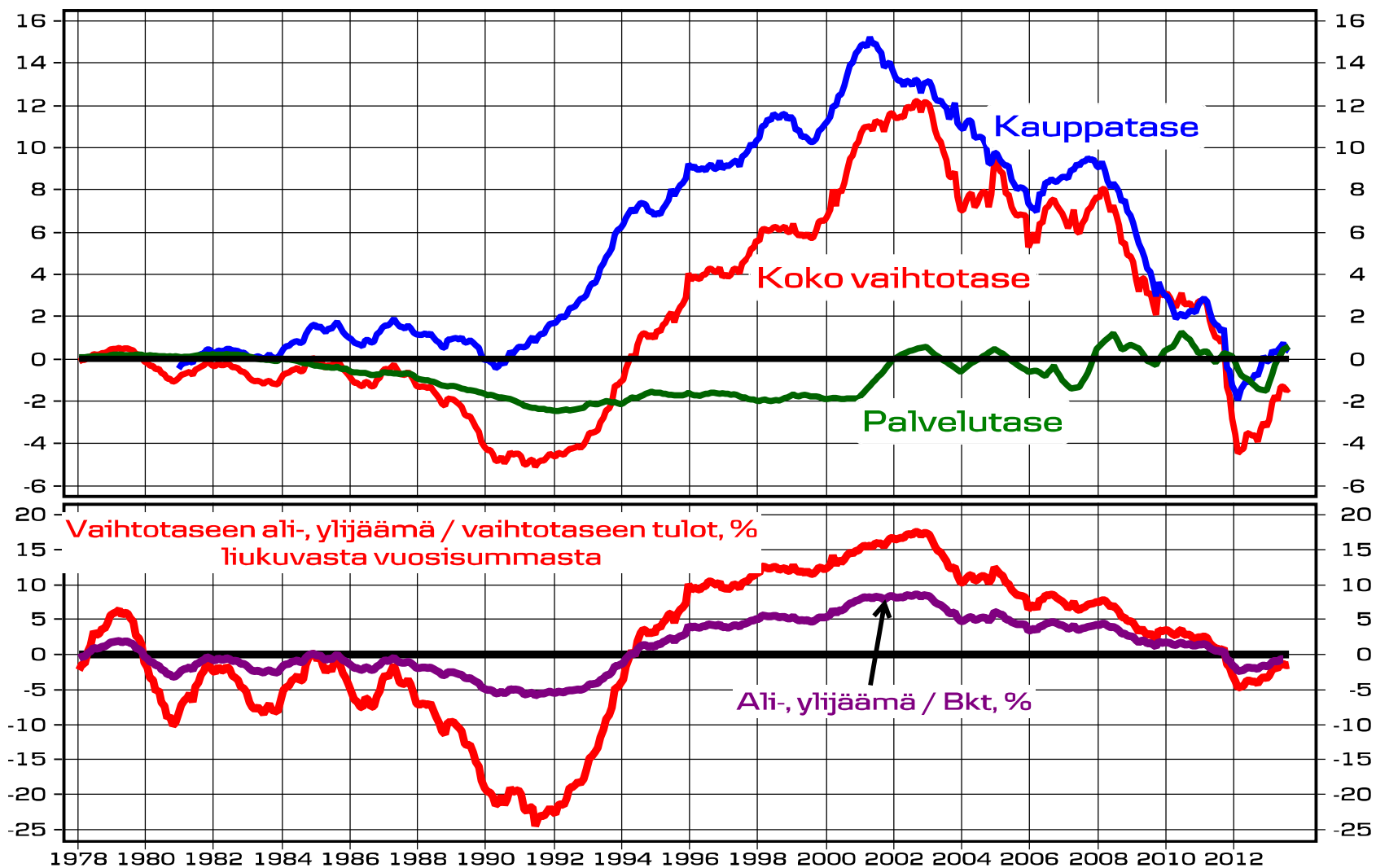
%, vuosimuutos, 3 kk:n liukuva keskiarvo

Source: Macrobond

Vaihtotaseen tasapaino / vaihtotaseen tulot ja bkt

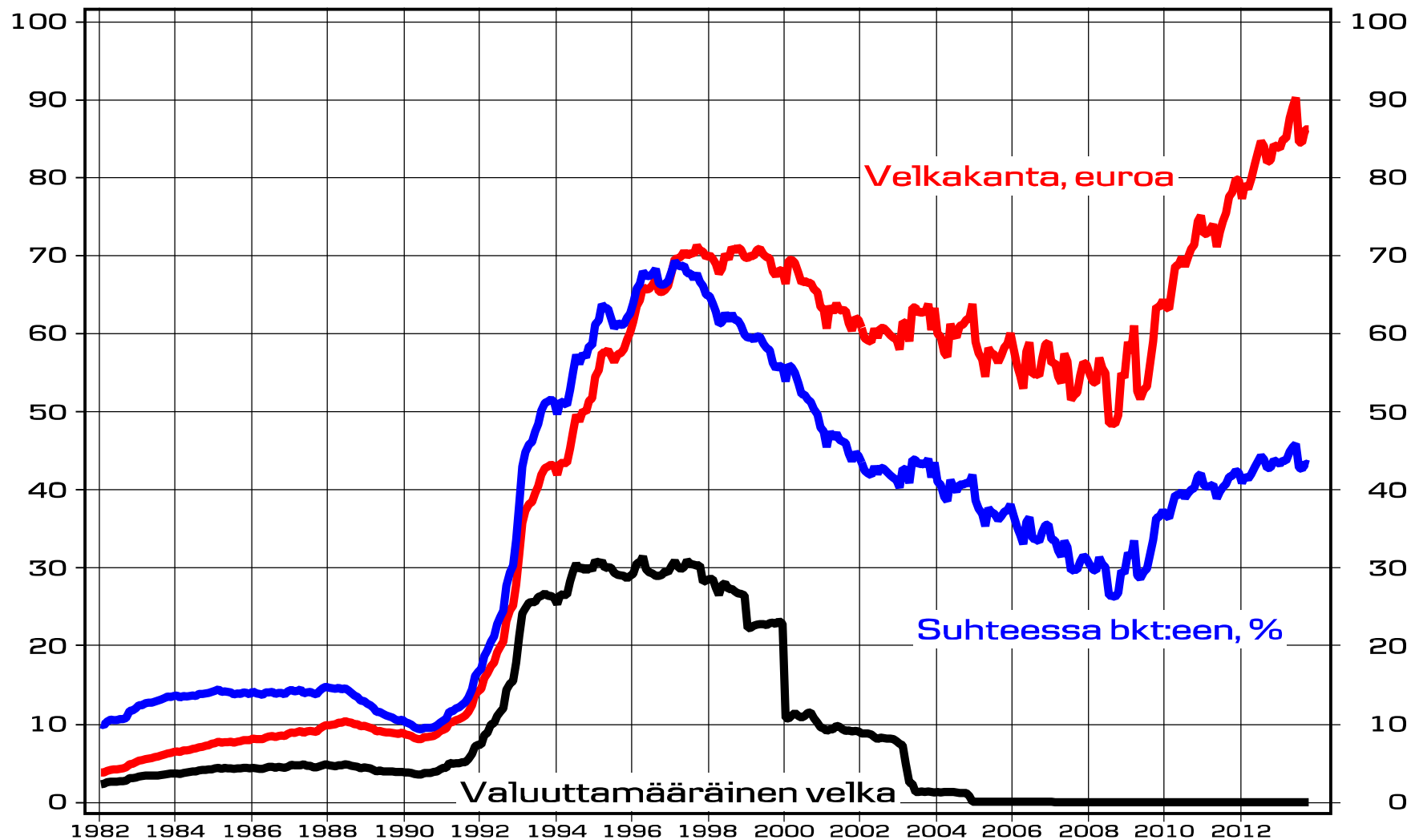
Mrd. euroa, liukuva vuosisumma

Source: Macrobond

Valtionvelka

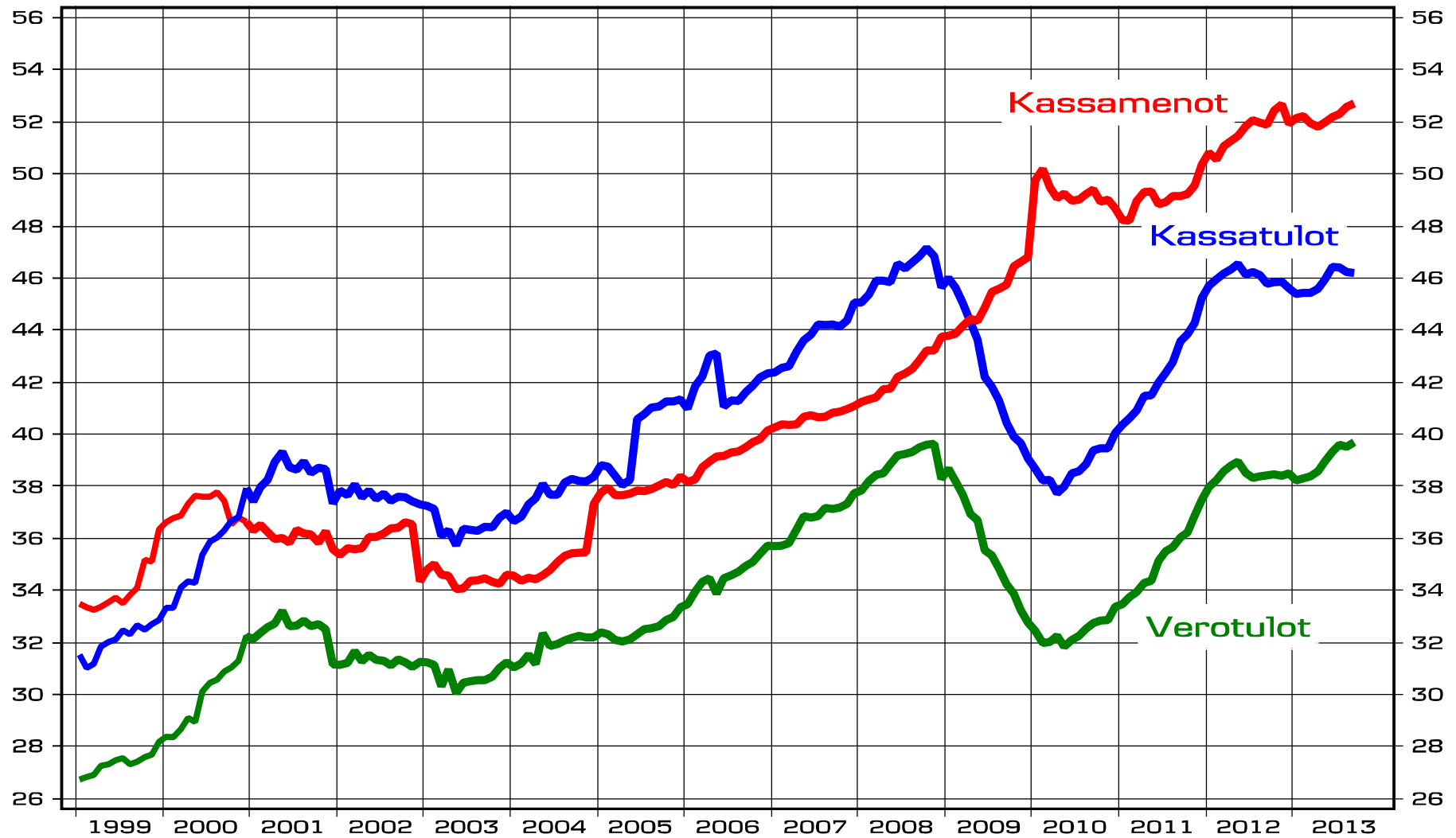
Miljardia euroa ja %

Source: Macrobond

Valtion kassatulot ja kassamenot

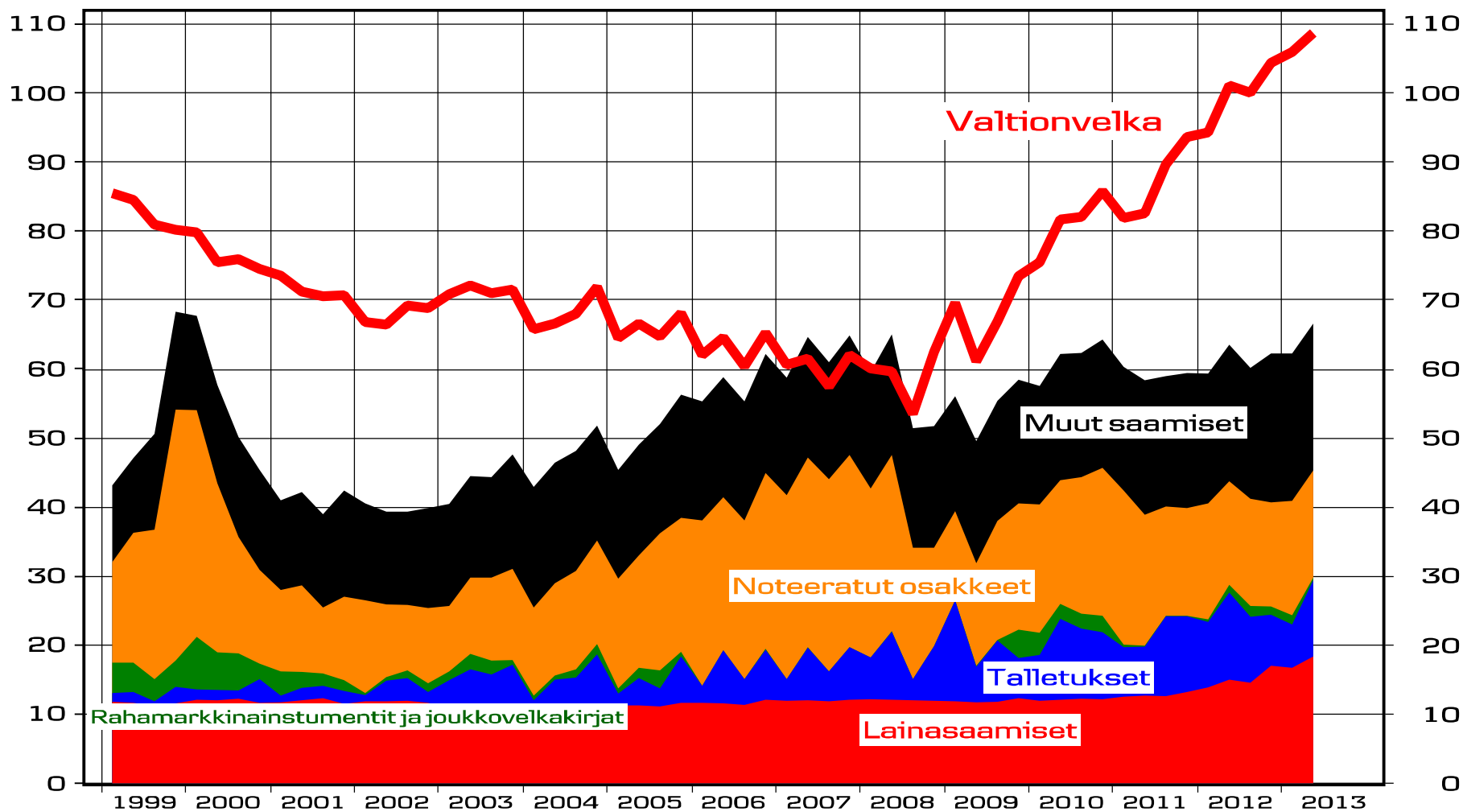
Miljardia euroa , liukuva vuosisumma (ei sis. lainanottoa eikä lyhennyksiä)

Source: Macrobond

Valtion velka ja rahoitussaamiset

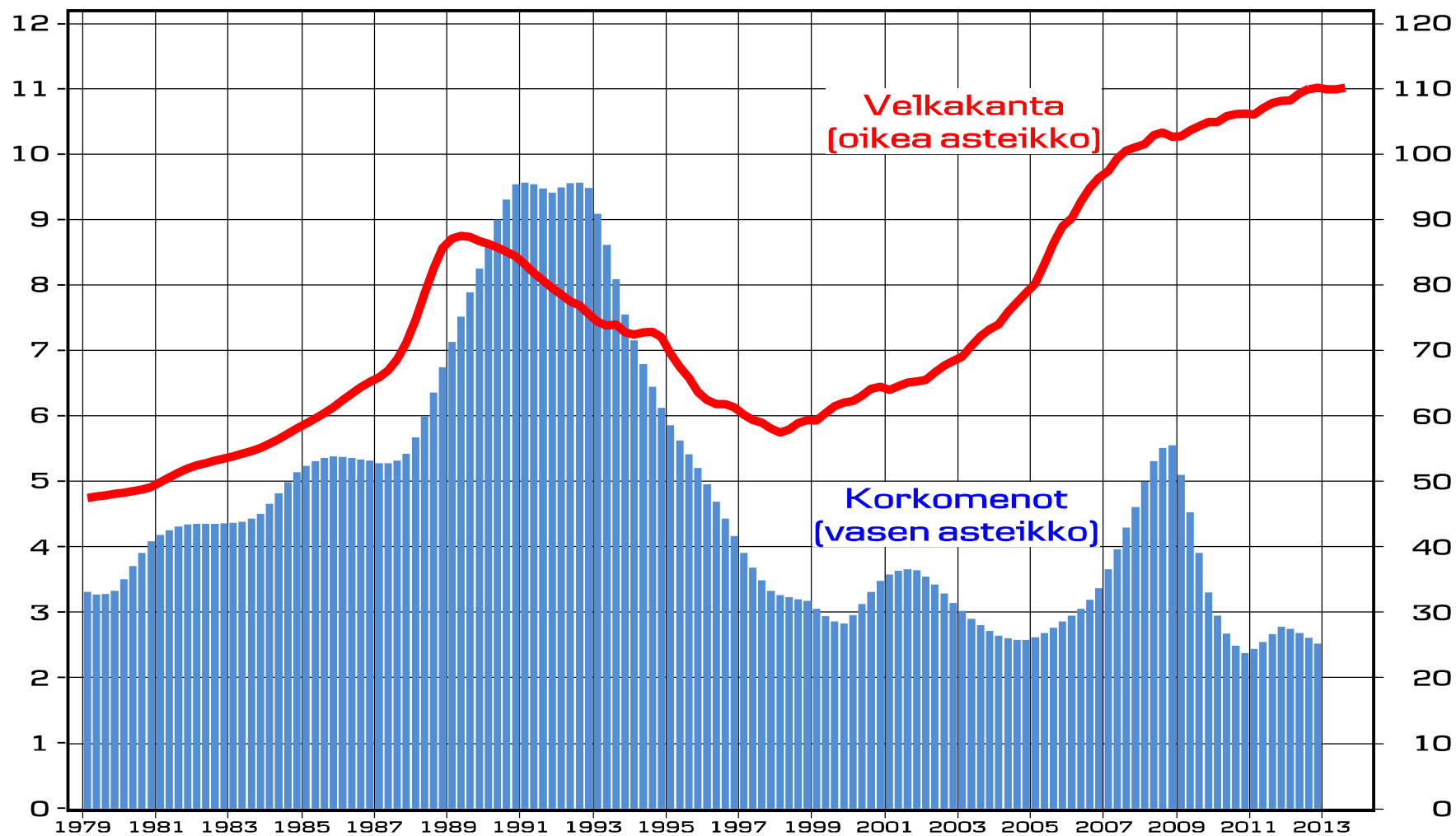
Miljardia euroa, Valtion saamiset ja velat

Source: Macrobond

Kotitalouksien velat ja korkomenot

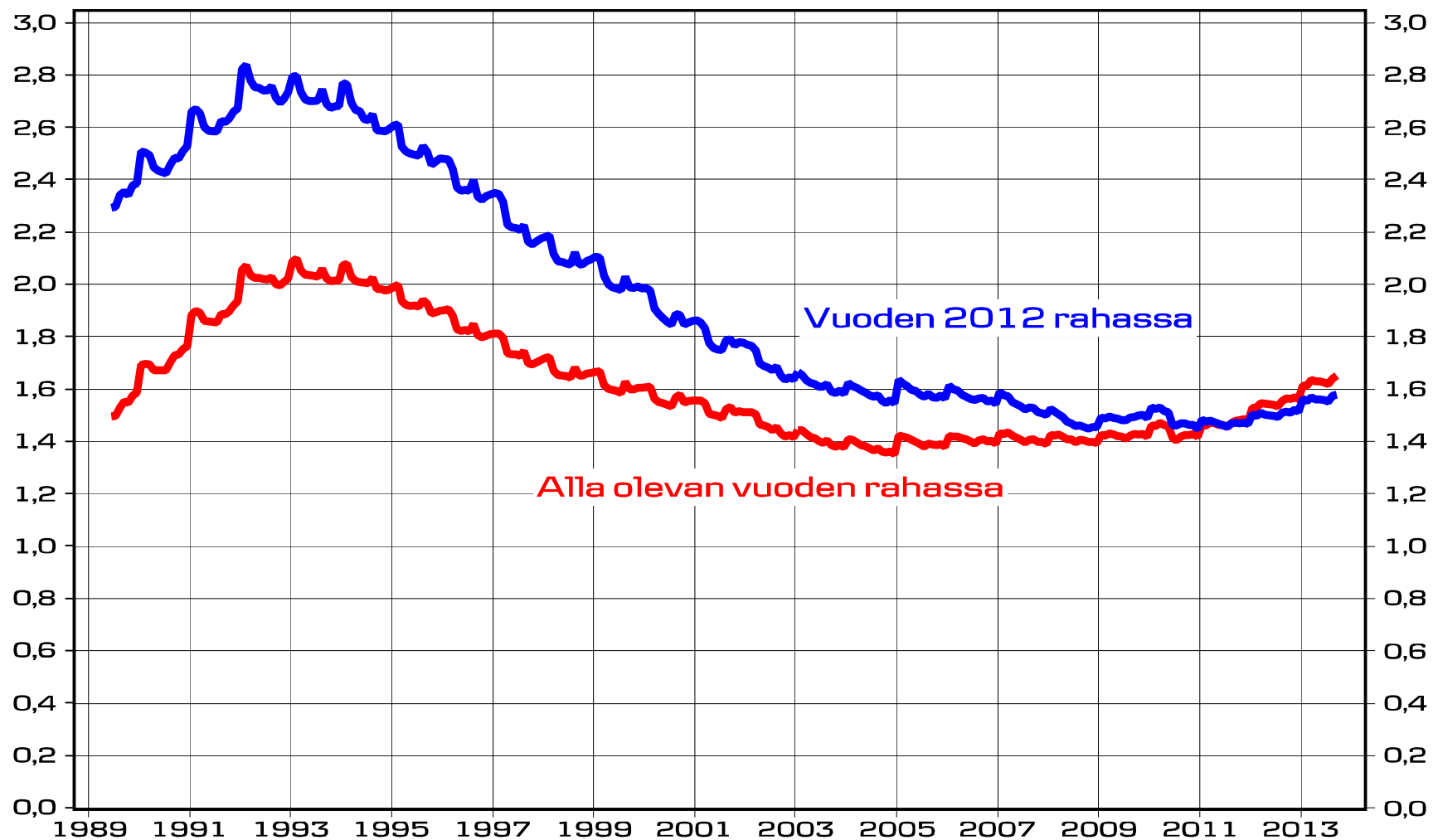
%, suhteessa käytettävissä oleviin vuosituloihin

Source: Macrobond

Opintolainojen kanta

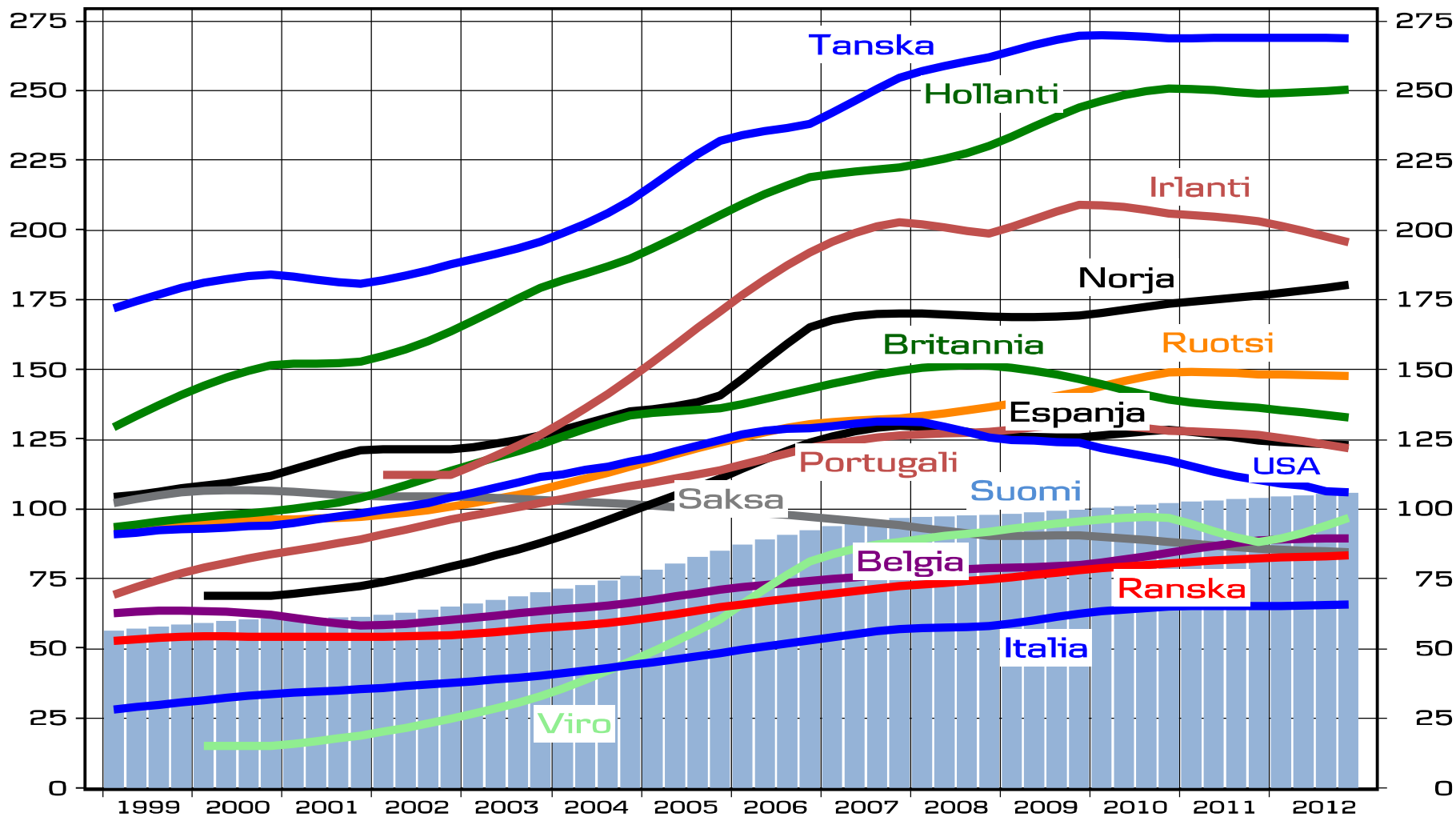
Opintolainakanta, miljardia euroa

Source: Macrobond

Kotitalouksien velat / Käytettävissä olevat tulot

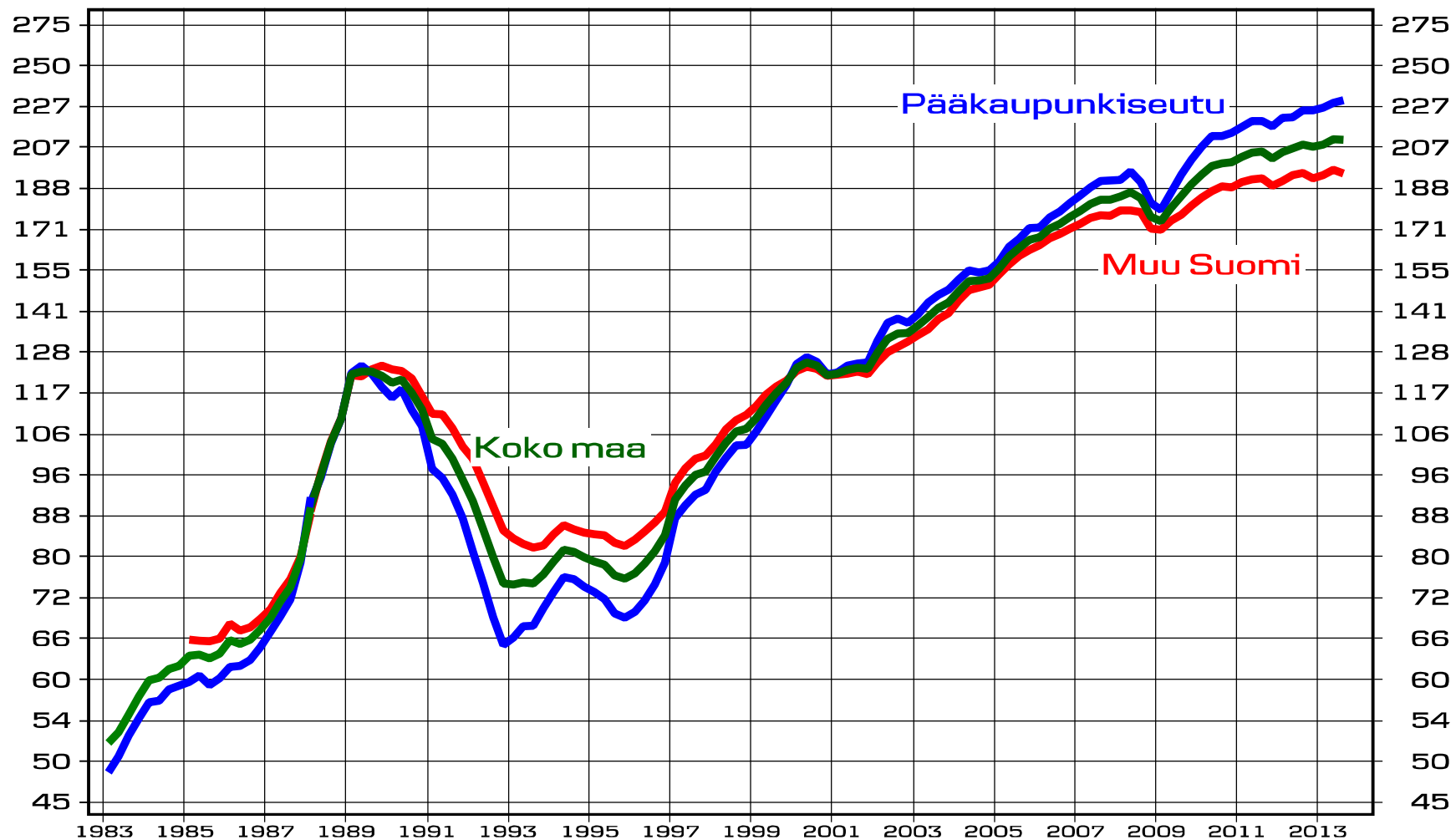
%, Kotitalouksien bruttovelka / käytettävissä olevat tulot (brutto)

Source: Macrobond

Asuntojen myyntihintojen kehitys

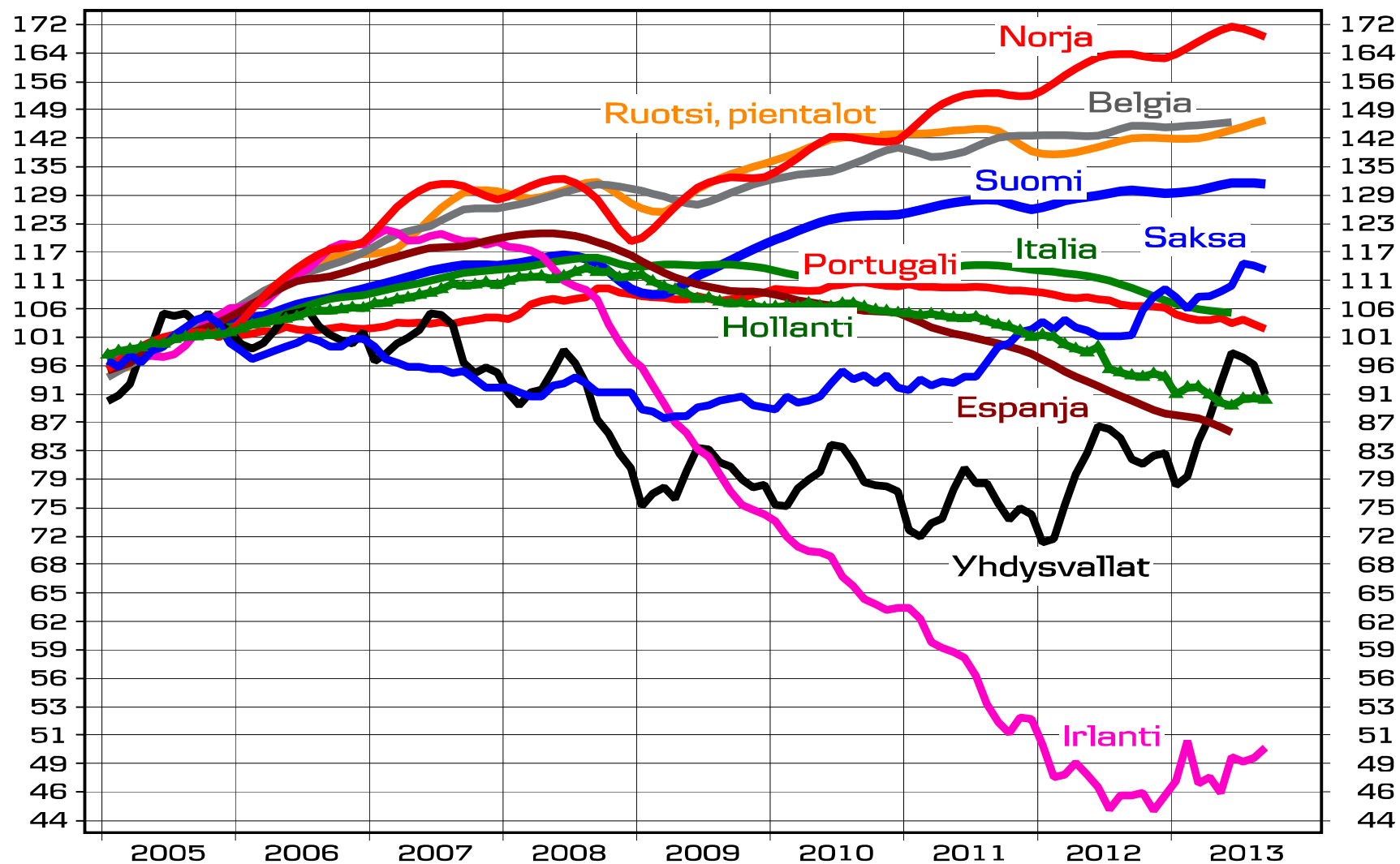
1988 = 100, kerros- ja rivitalot

Source: Macrobond

Asuntojen myyntihintojen kehitys

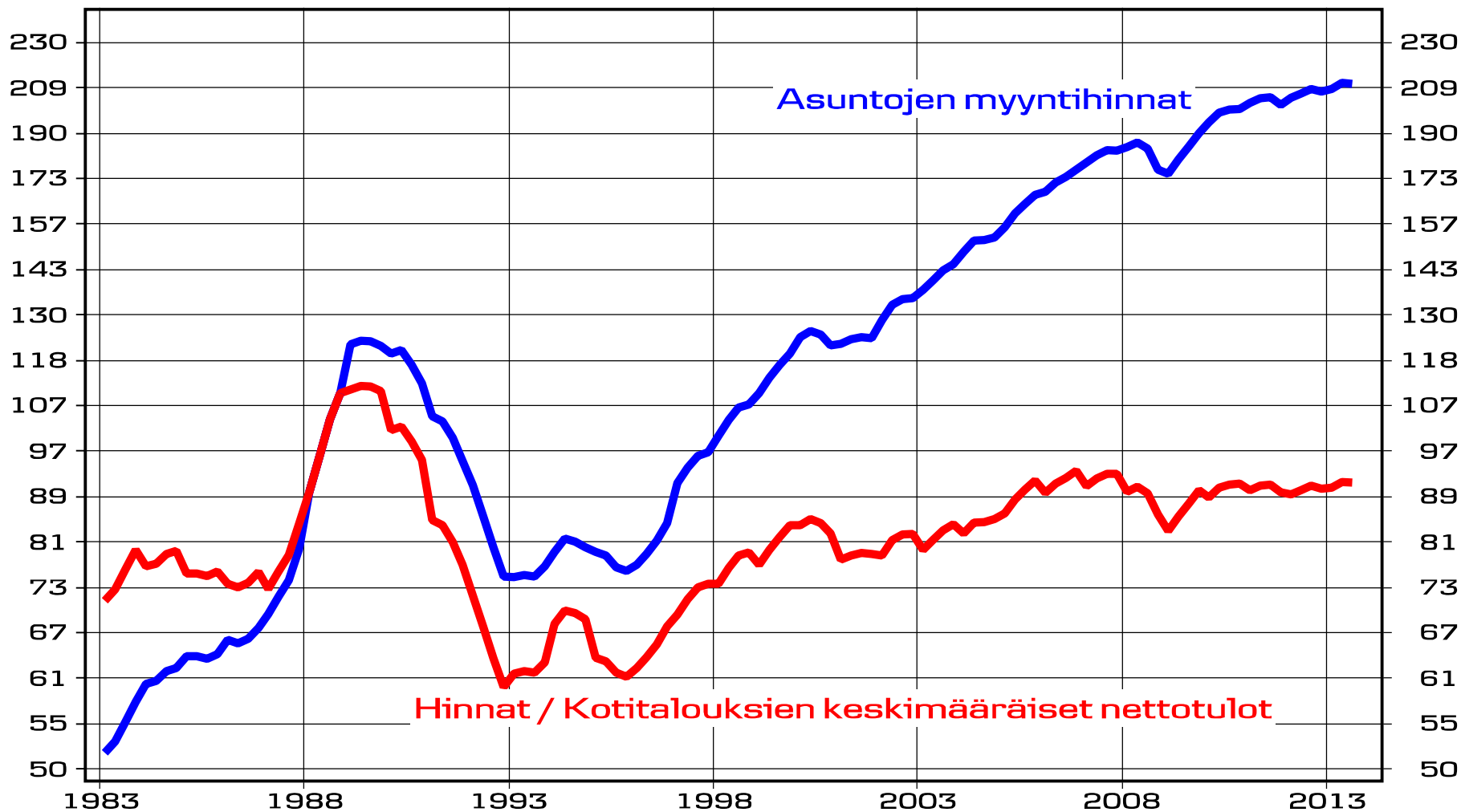
2005 = 100

Source: Macrobond

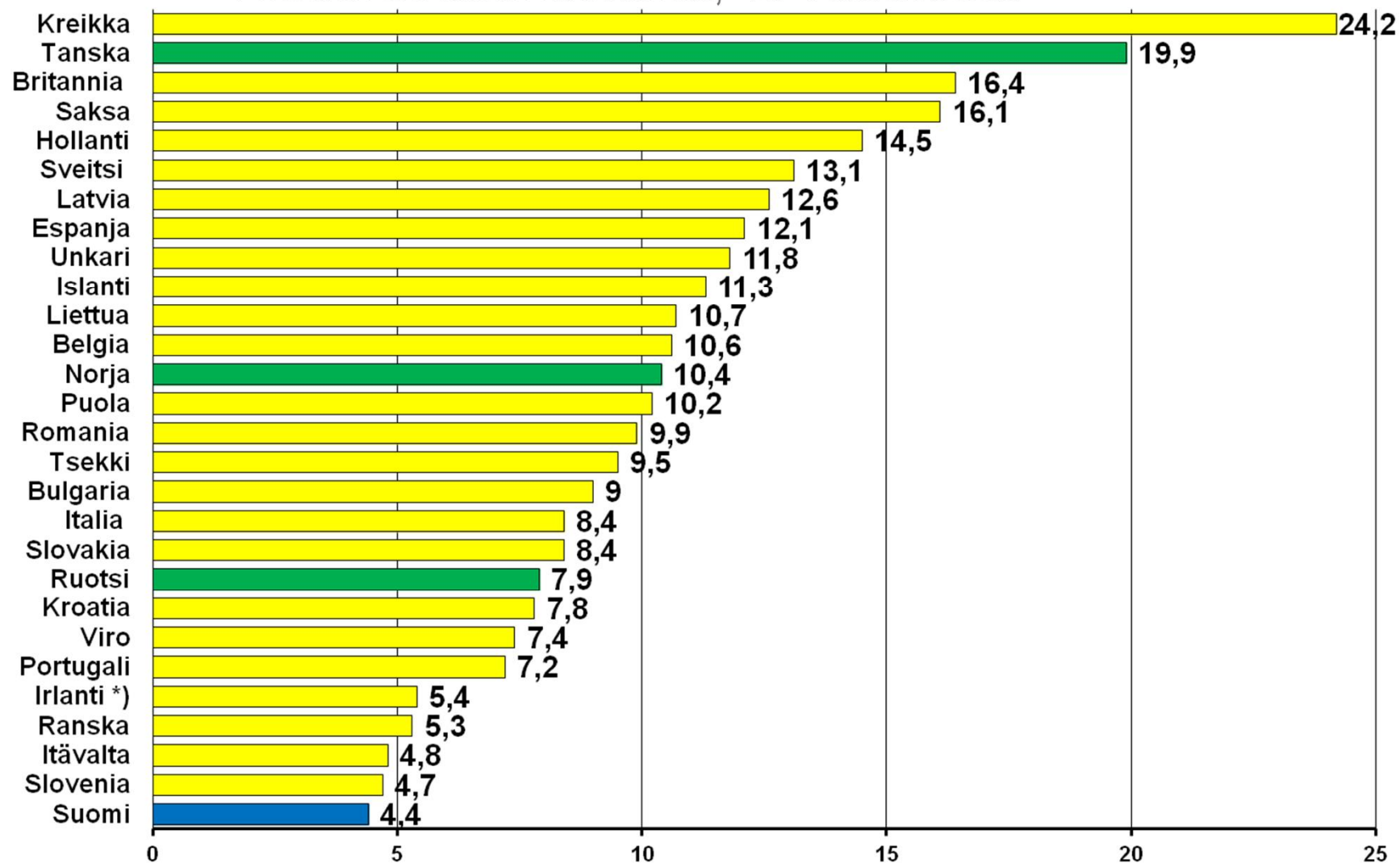
Asuntojen hintakehitys

1988 = 100, vanhat kerros- ja rivitalot

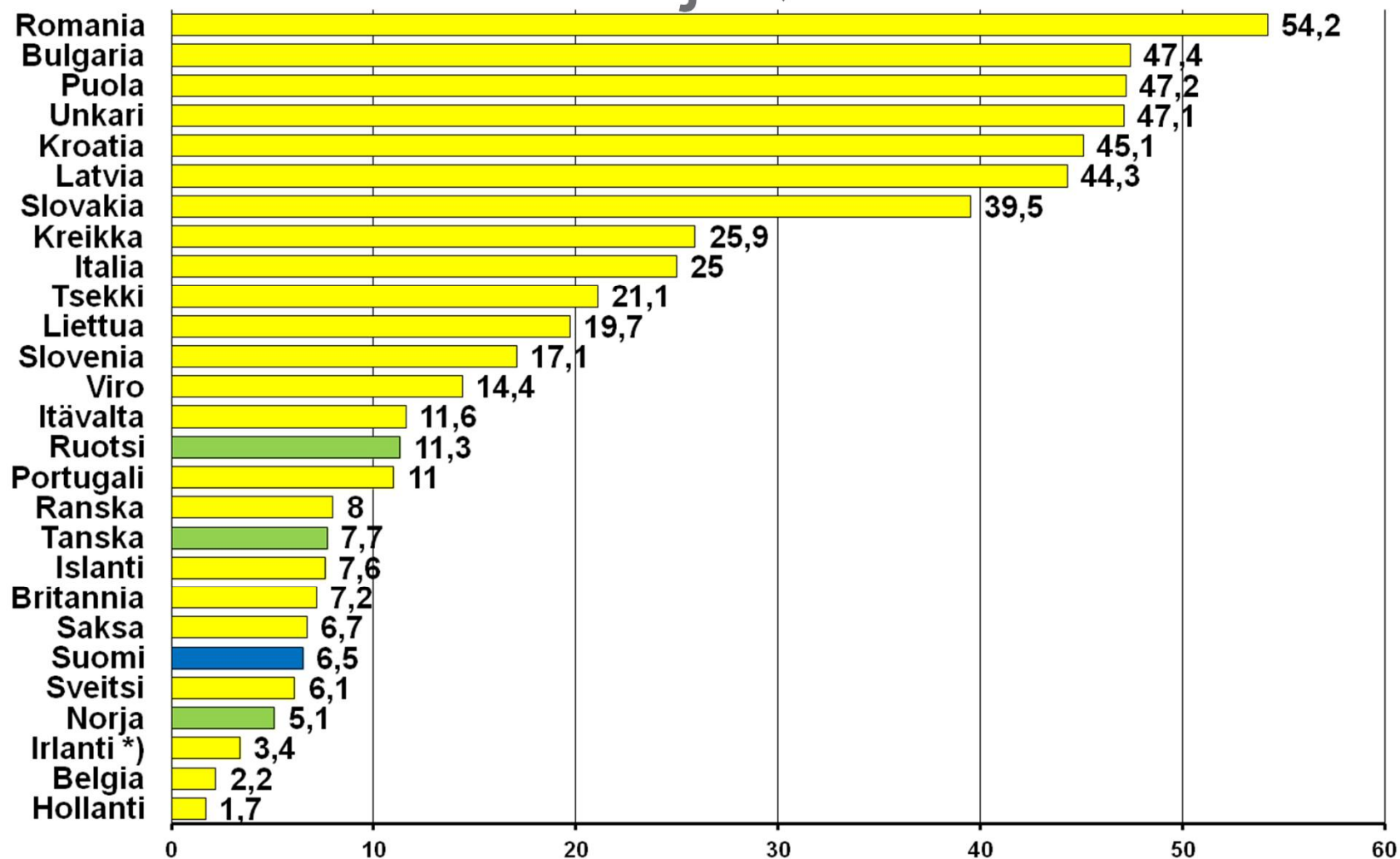
Source: Macrobond

Ylisuuret asumiskulut, % väestöstä

Eurostat, tilastovuosi 2011: ”vähintään 40 % nettotuloista”

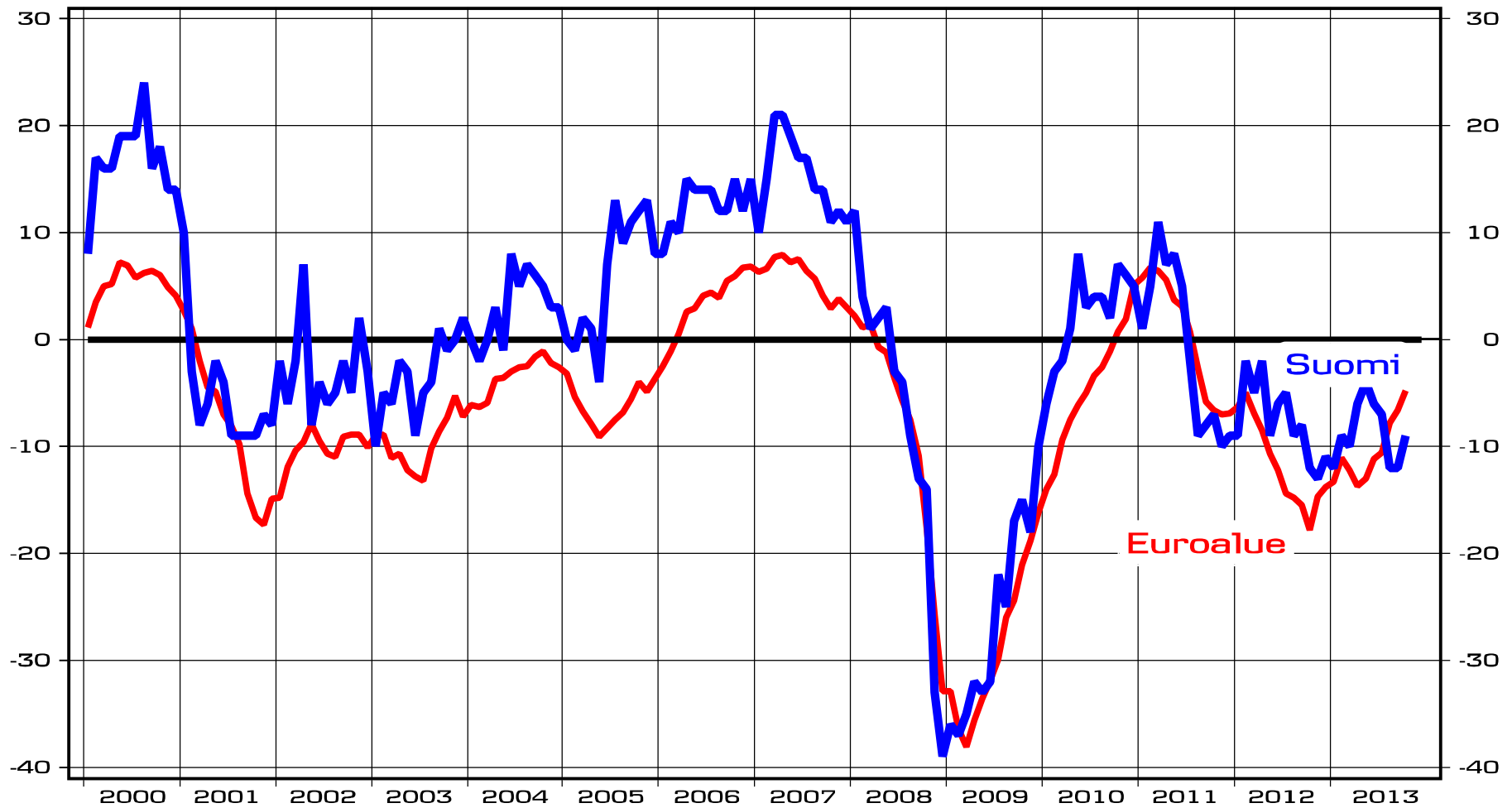
Ahtaasti asujat, % väestöstä

Eurostat, tilastovuosi 2011 (vähemmän kuin huone per henkilö)

Teollisuuden luottamus

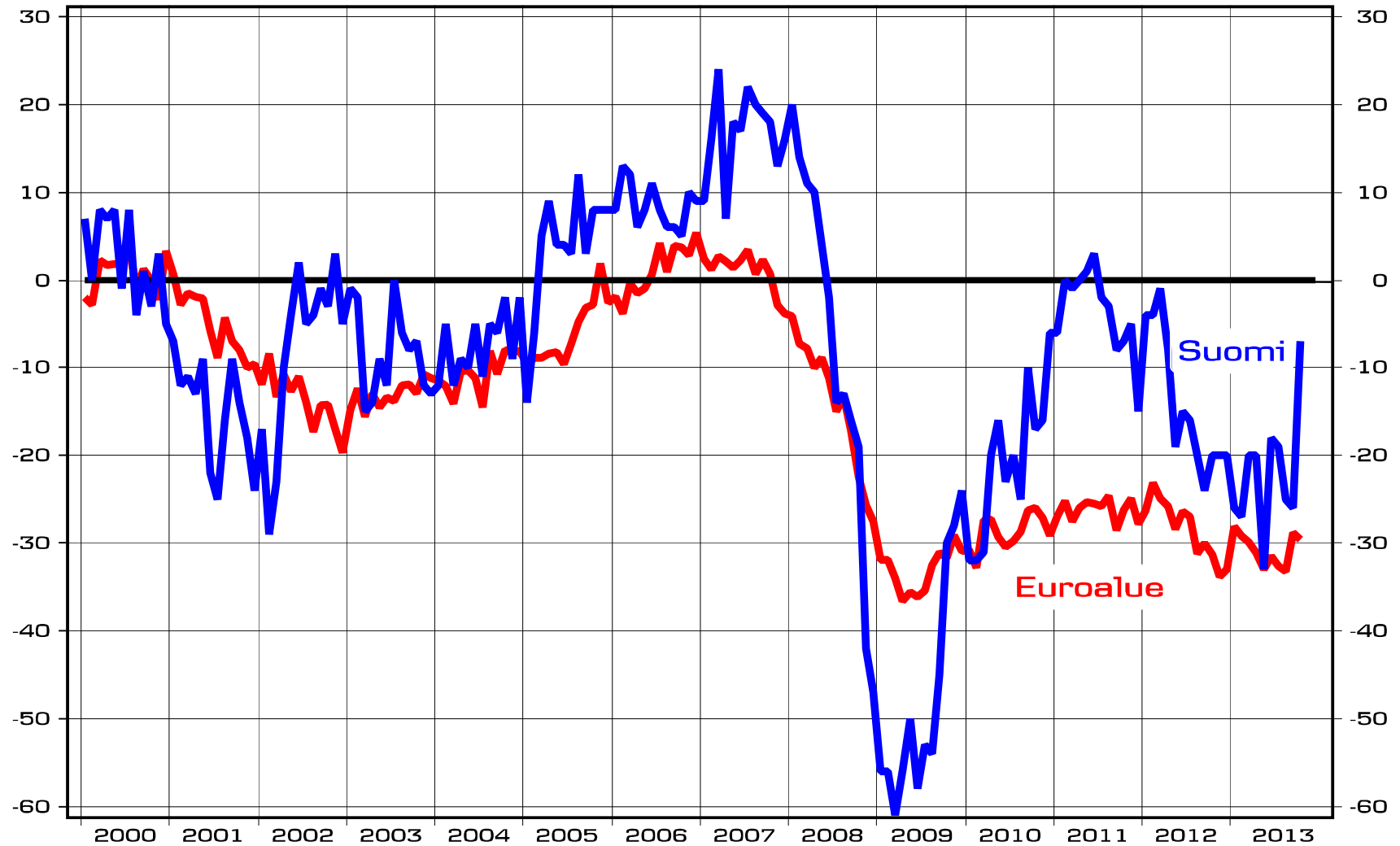
Saldoluku, kausitasoitettu

Source: Macrobond

Rakennusyritysten luottamus

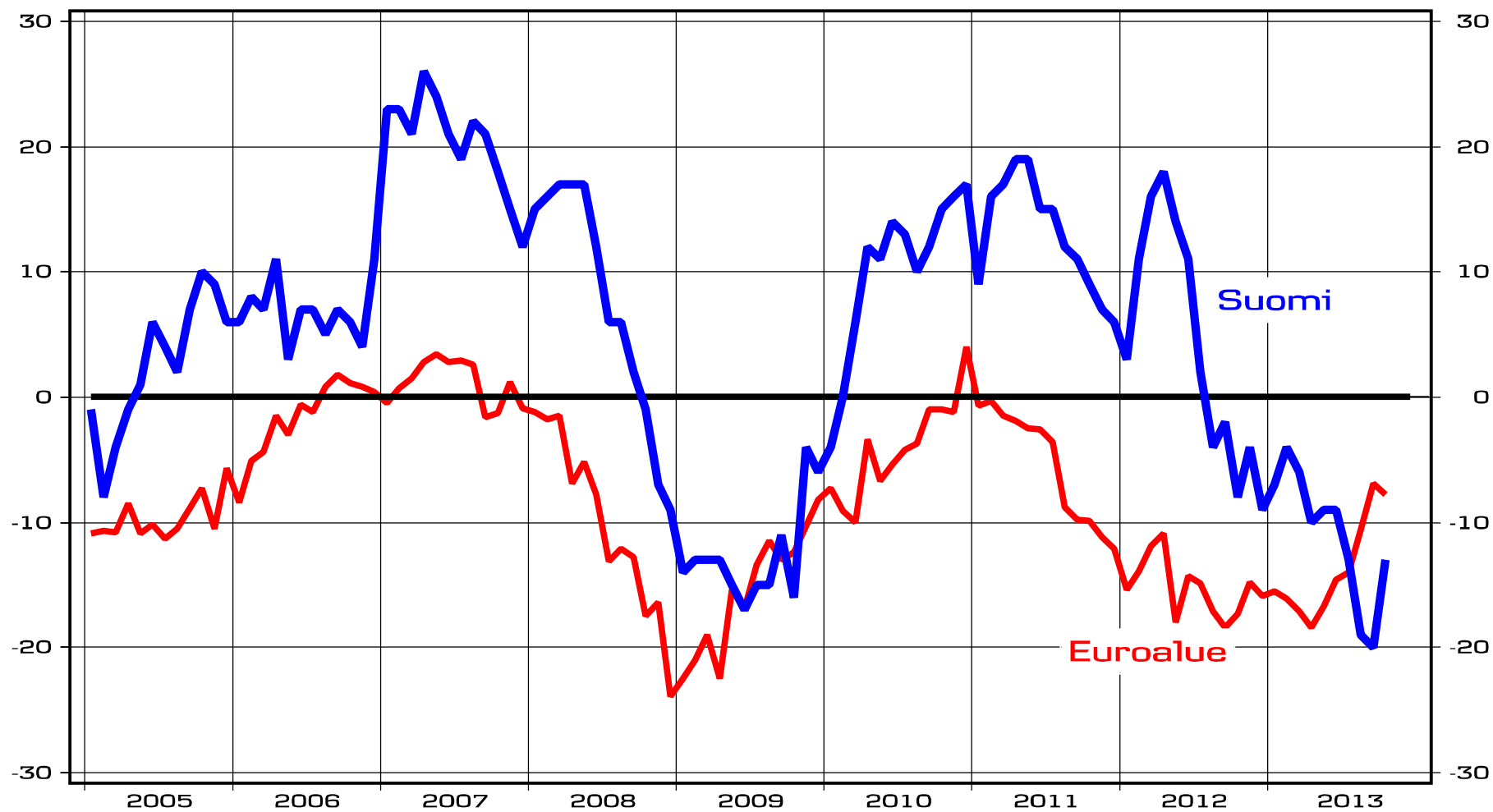
Saldoluku, kausitasoitettu

Source: Macrobond

Vähittäiskaupan luottamus

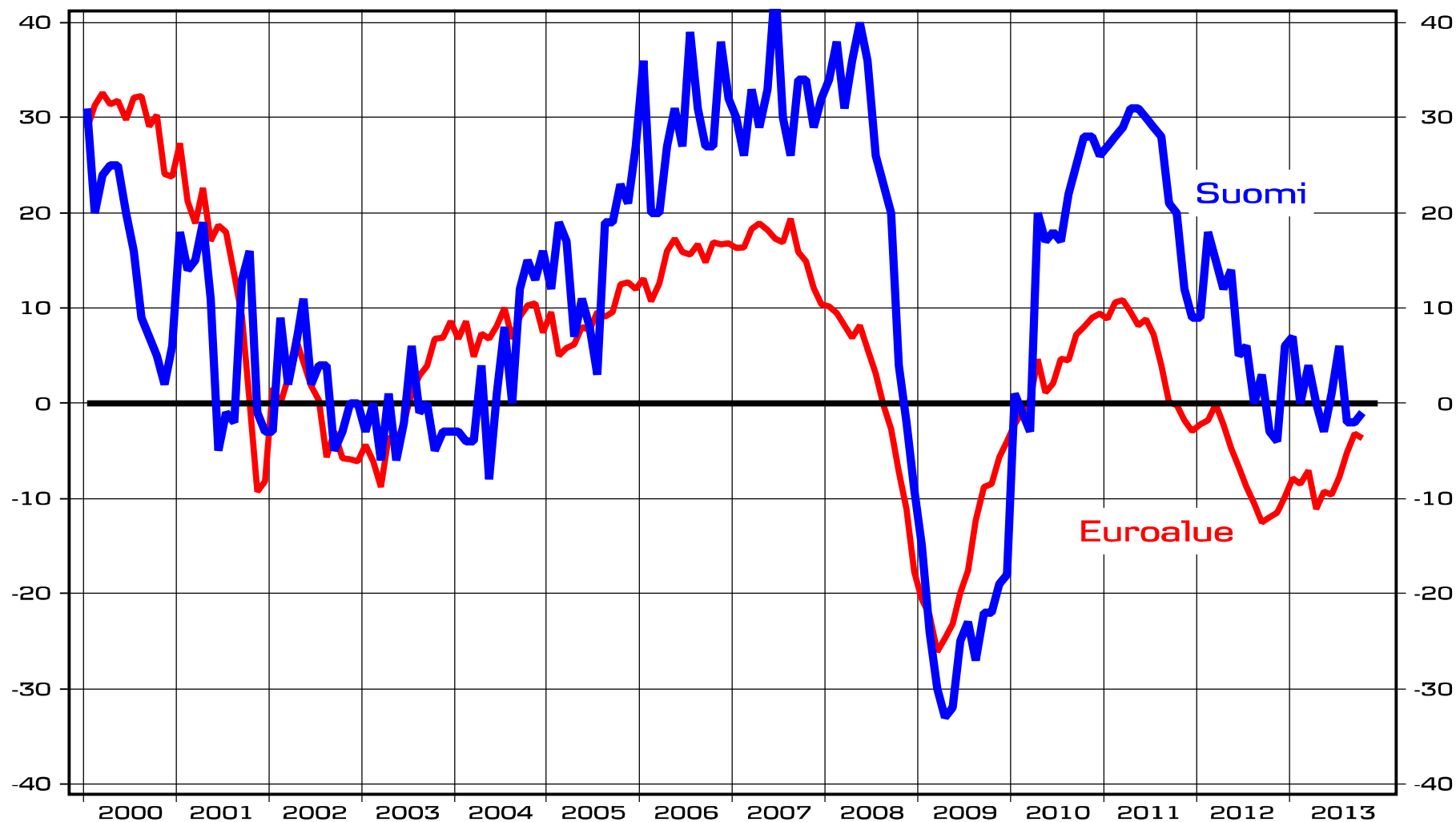
Saldoluku, kausitasoitettu

Source: Macrobond

Palveluyritysten luottamus

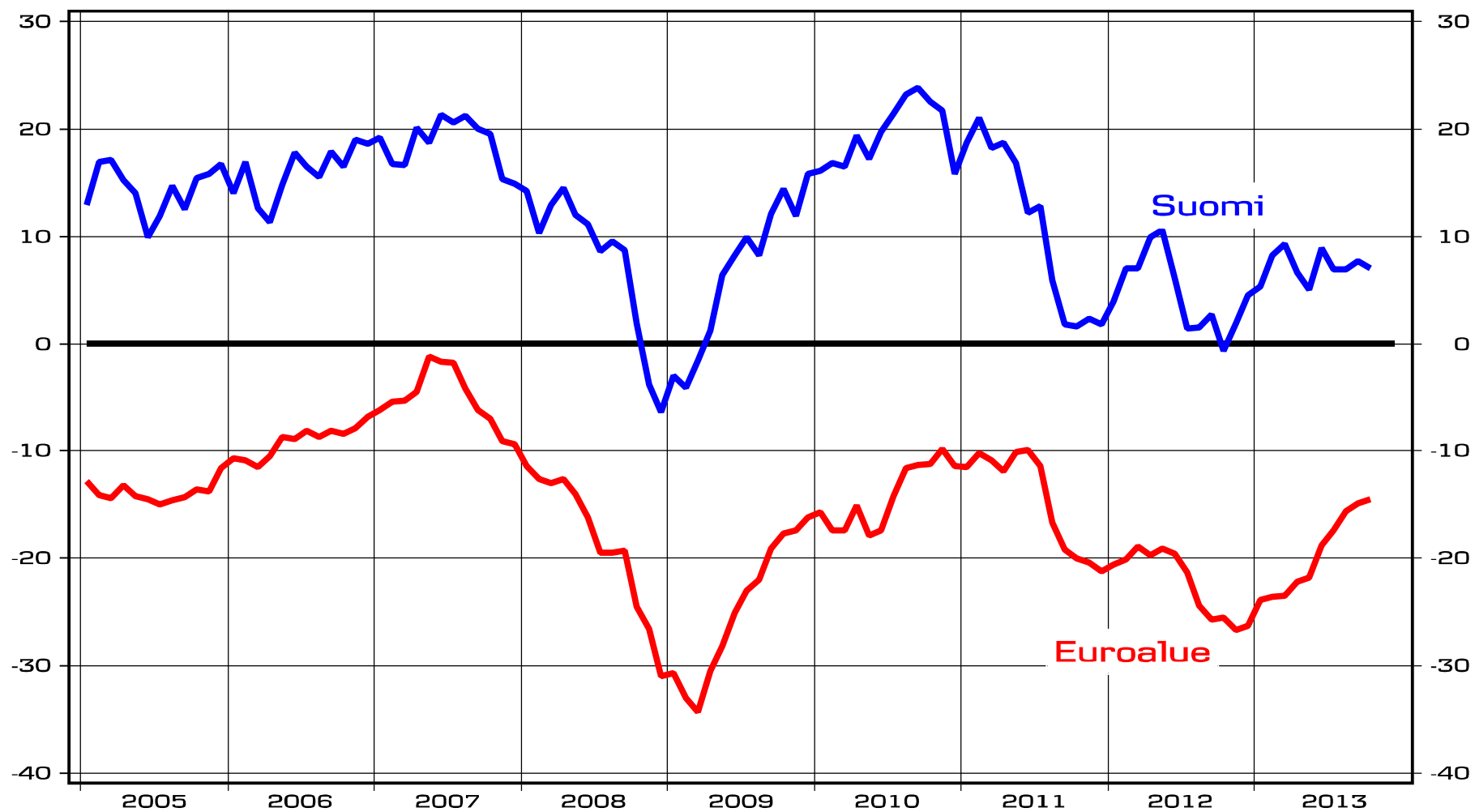
Saldoluku, kausitasoitettu

Source: Macrobond

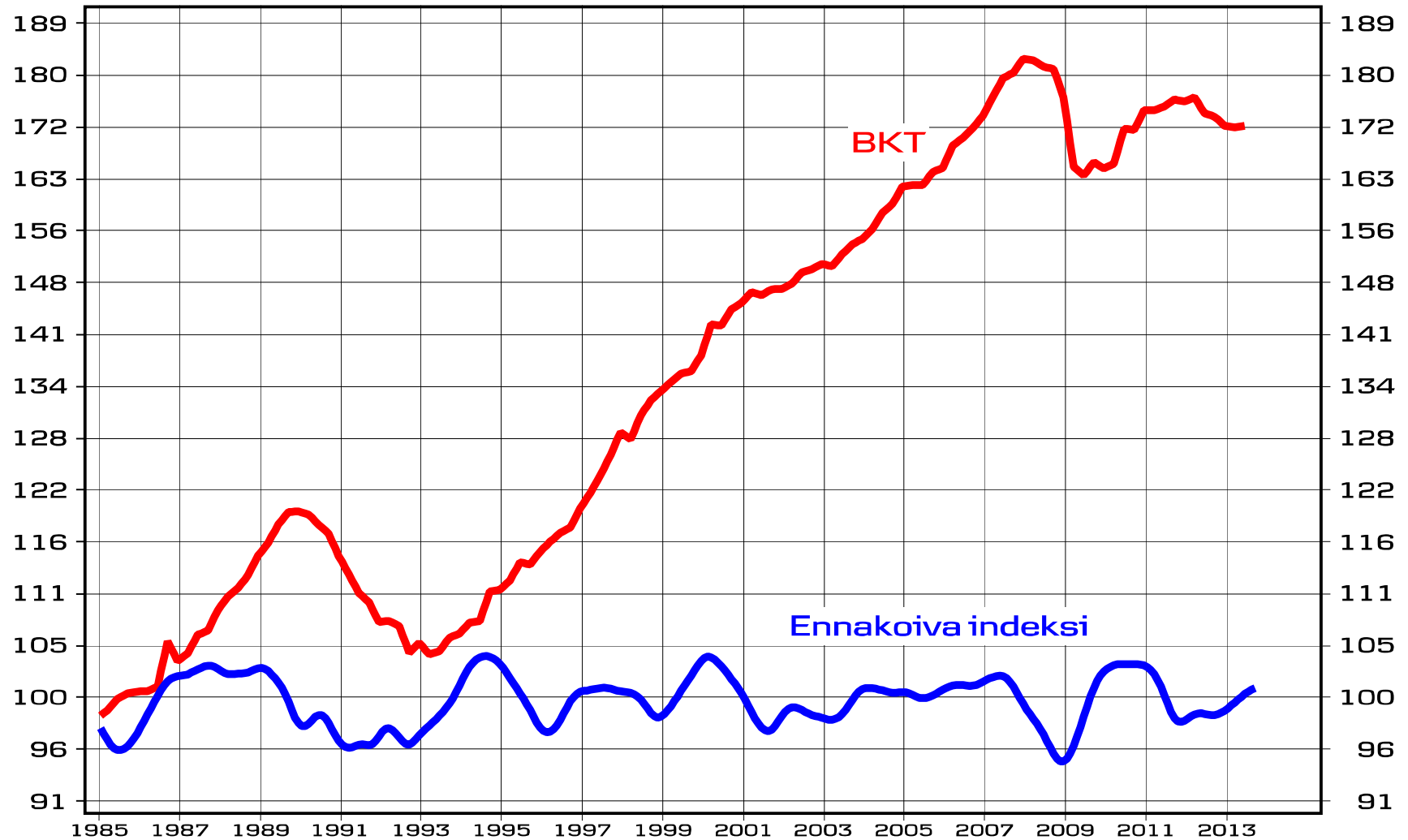
Kuluttajien luottamus

Saldoluku, kausitasoitettu

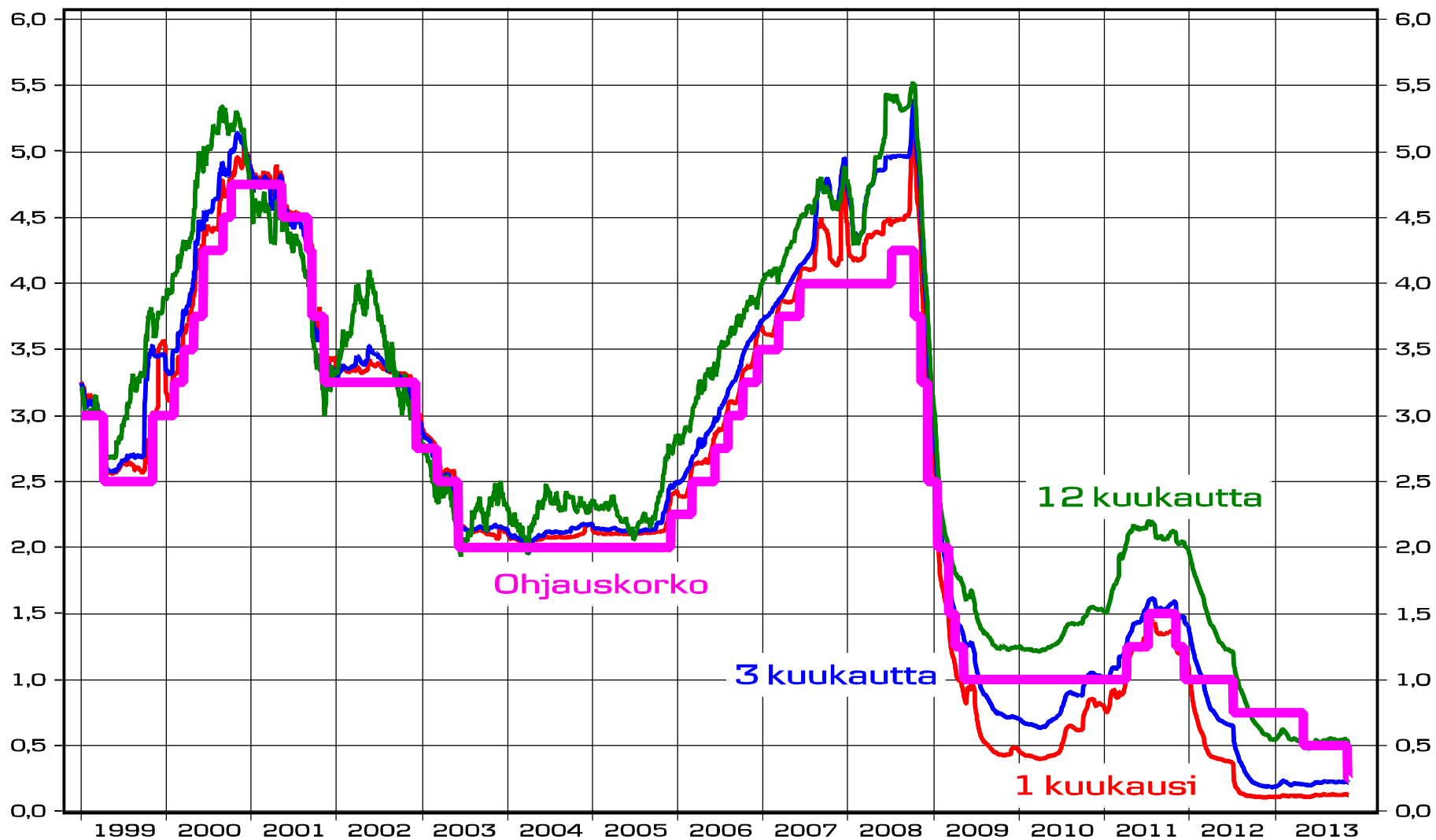
Source: Macrobond

Bruttokansantuote ja ennakoiva indeksi

Source: Macrobond

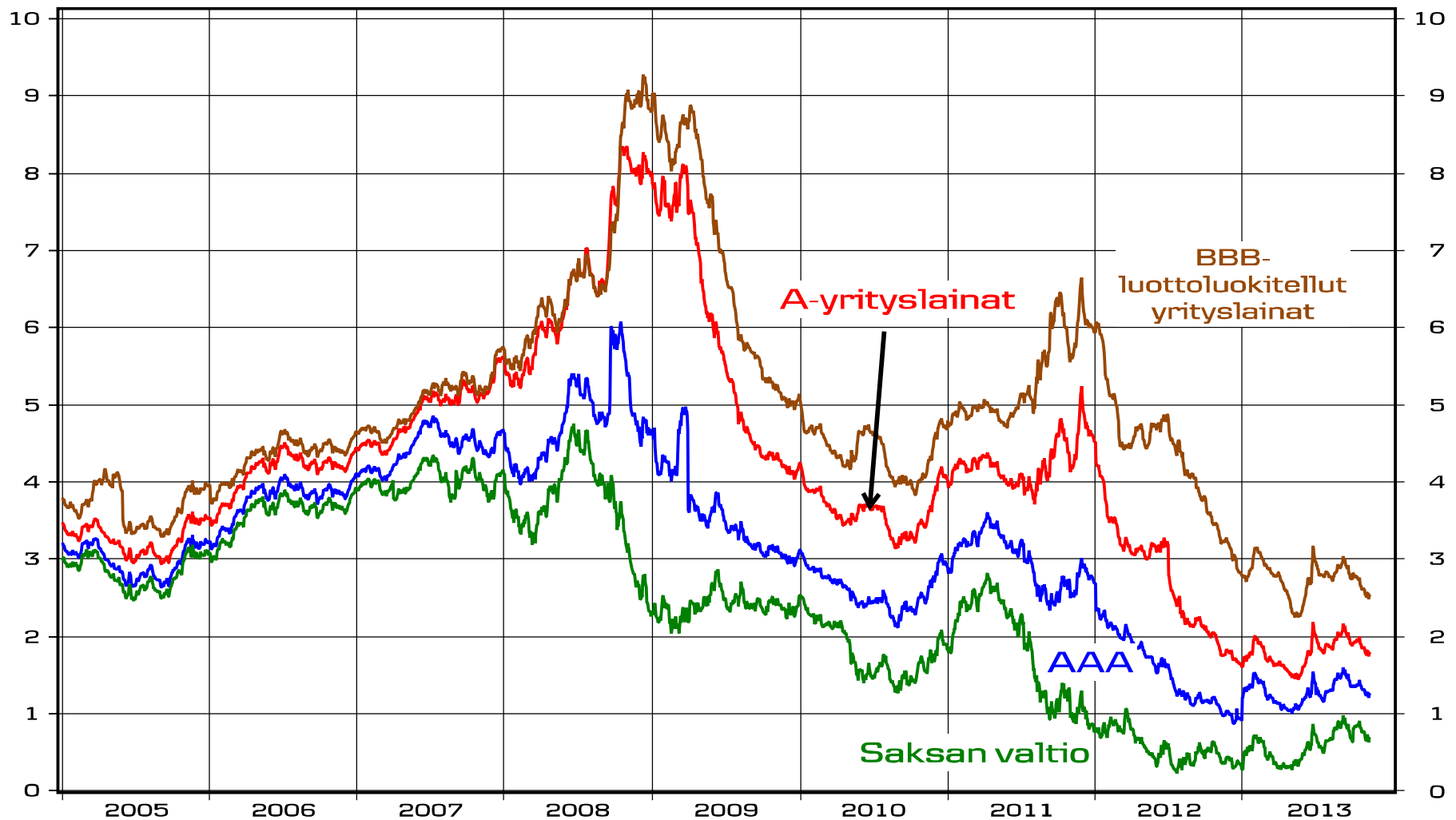
EKP:n ohjauskorko ja euriborit

Source: Macrobond

Euroalueen 5 vuoden markkinakorkoja

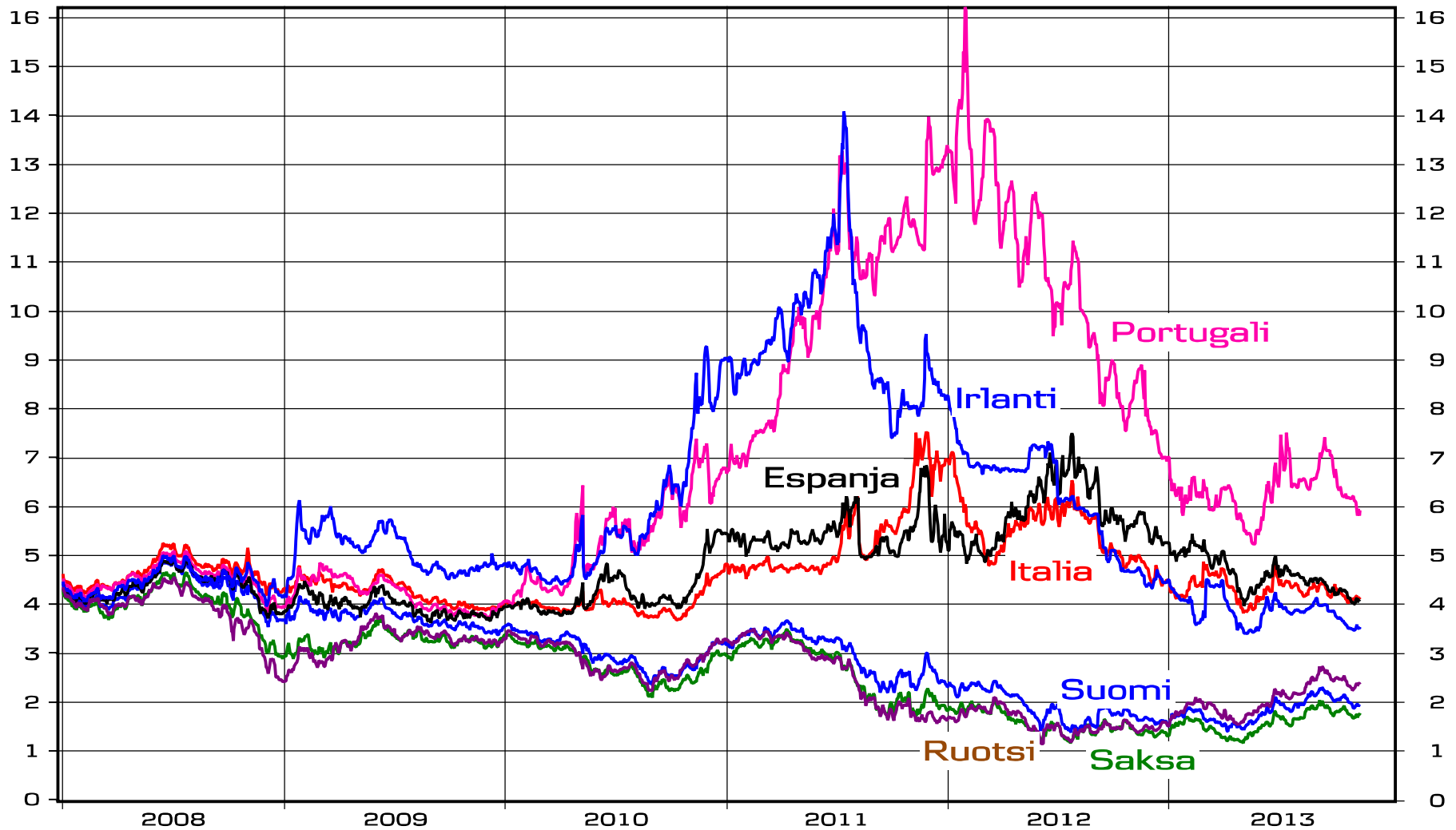
%, 5 vuoden joukkolainat

Source: Macrobond

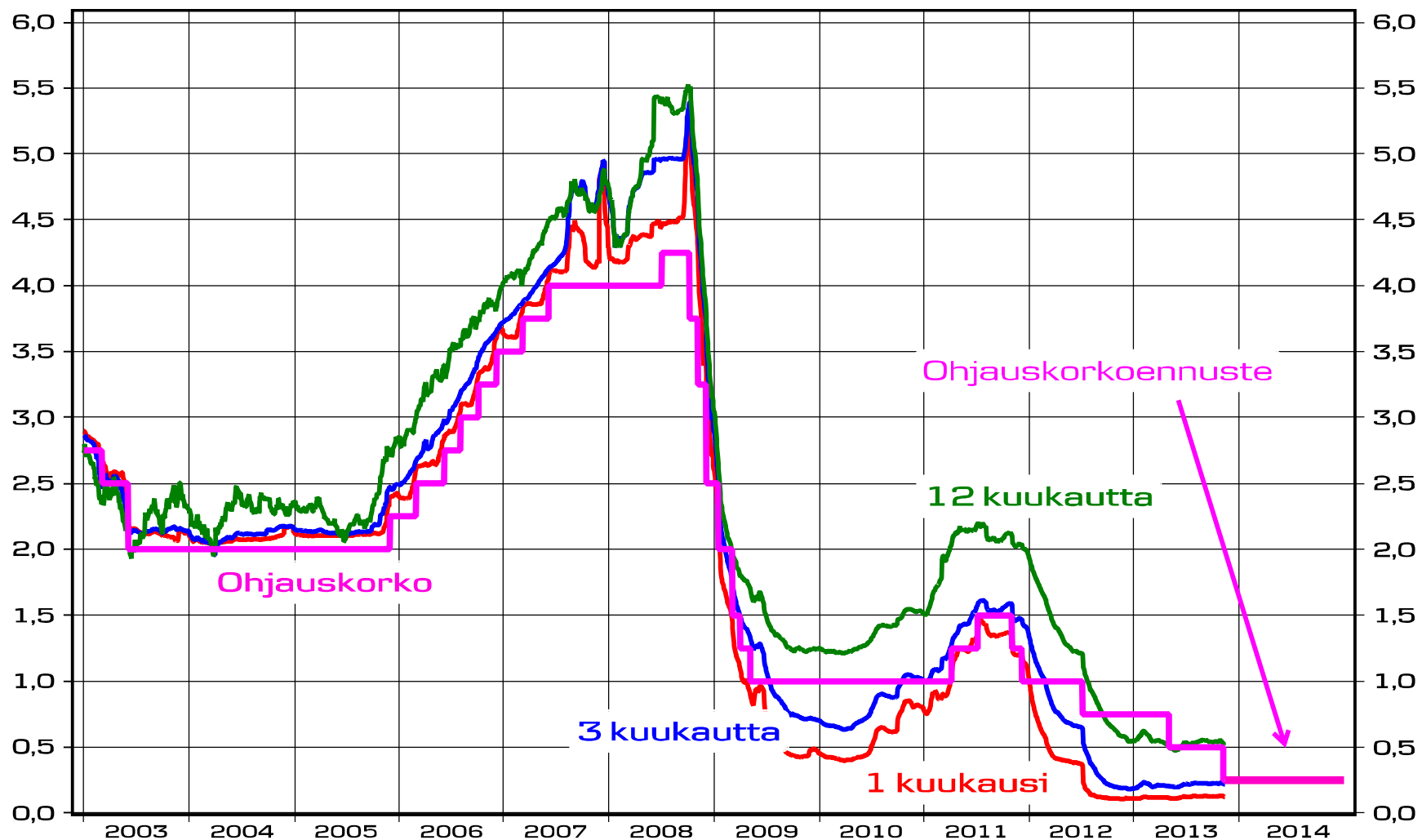
10 vuoden korot: Valtion obligaatiot

% valtion obligaatiot, 10 vuotta

Source: Macrobond

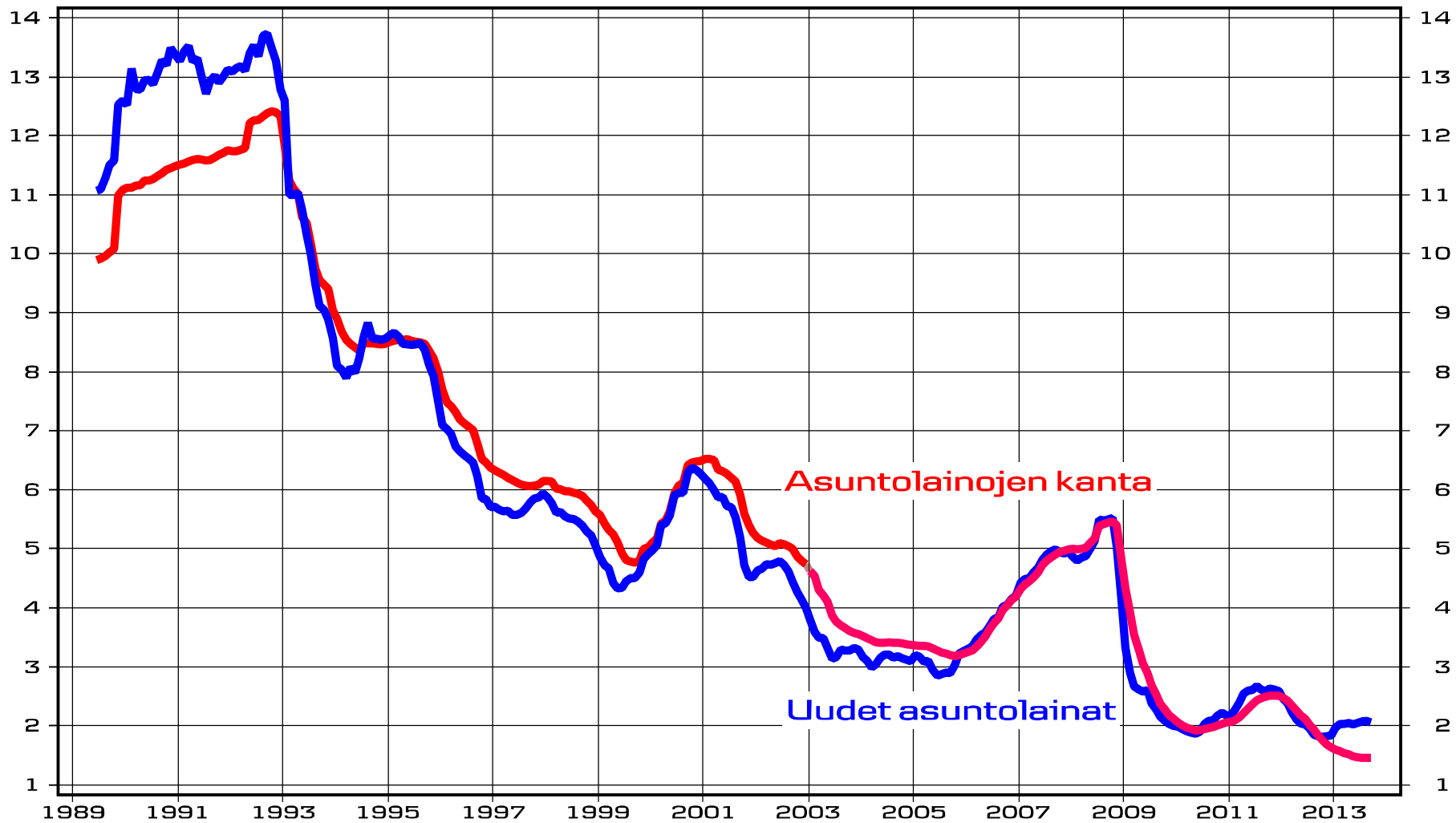
Korkonäkymät

Source: Macrobond

Asuntolainojen korkokehitys

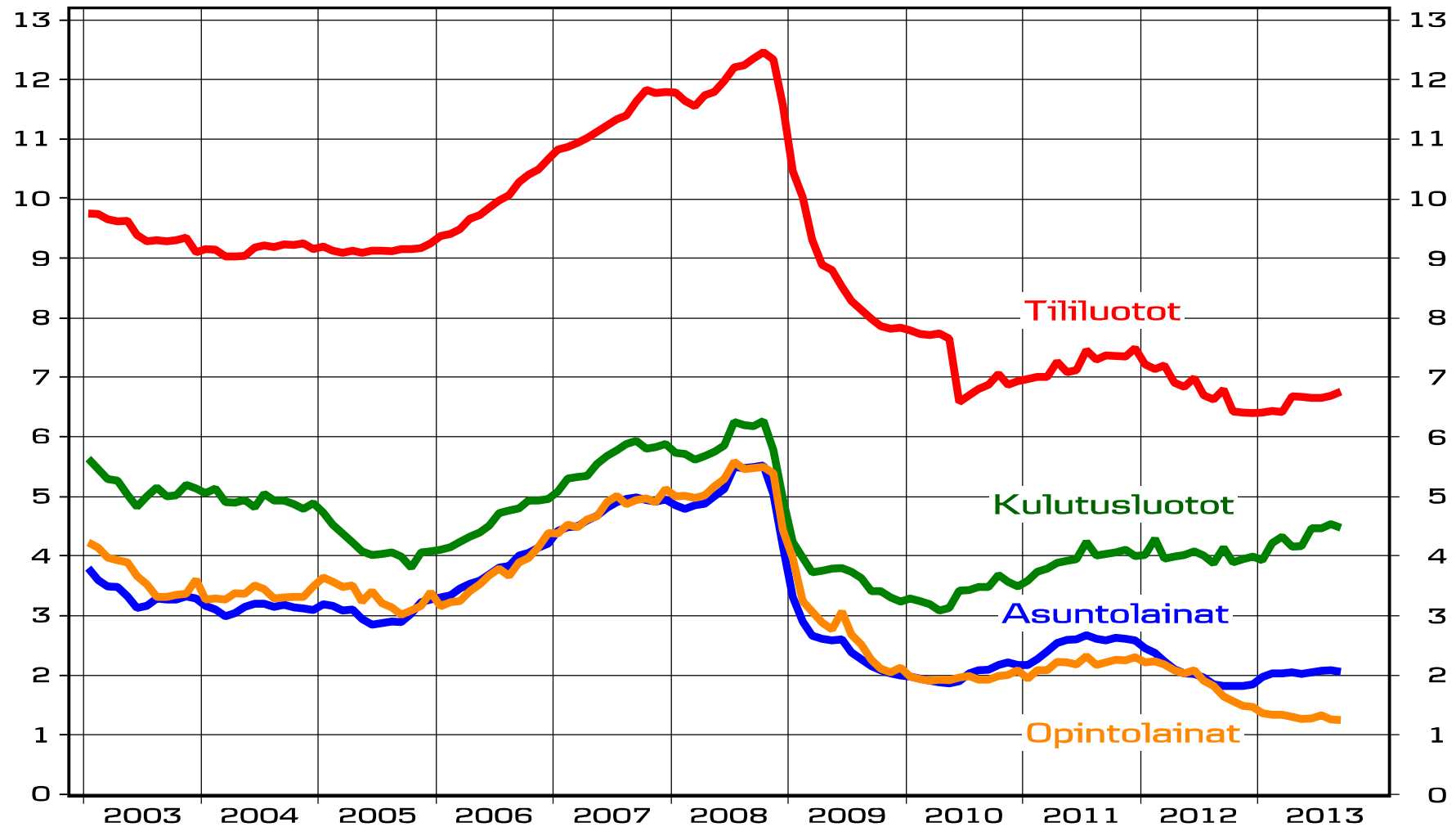
%, Asuntolainojen korot

Source: Macrobond

Uusien kotitalousluottojen korot

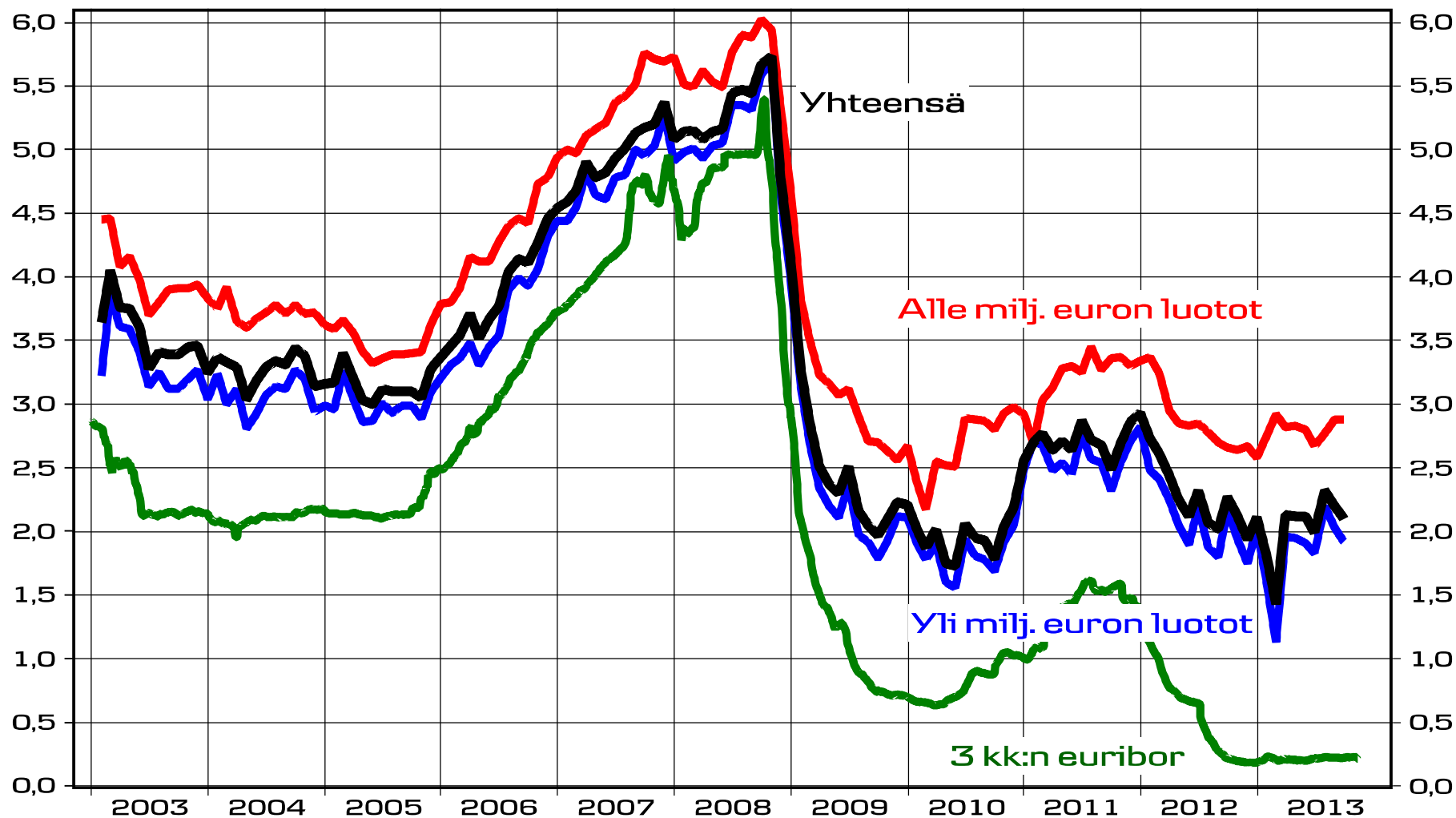
% uusien luottojen korot

Source: Macrobond

Uusien yritysluottojen korot

%, Yritykset ja asuntoyhteisöt, ei sisällä tililuottoja

Source: Macrobond

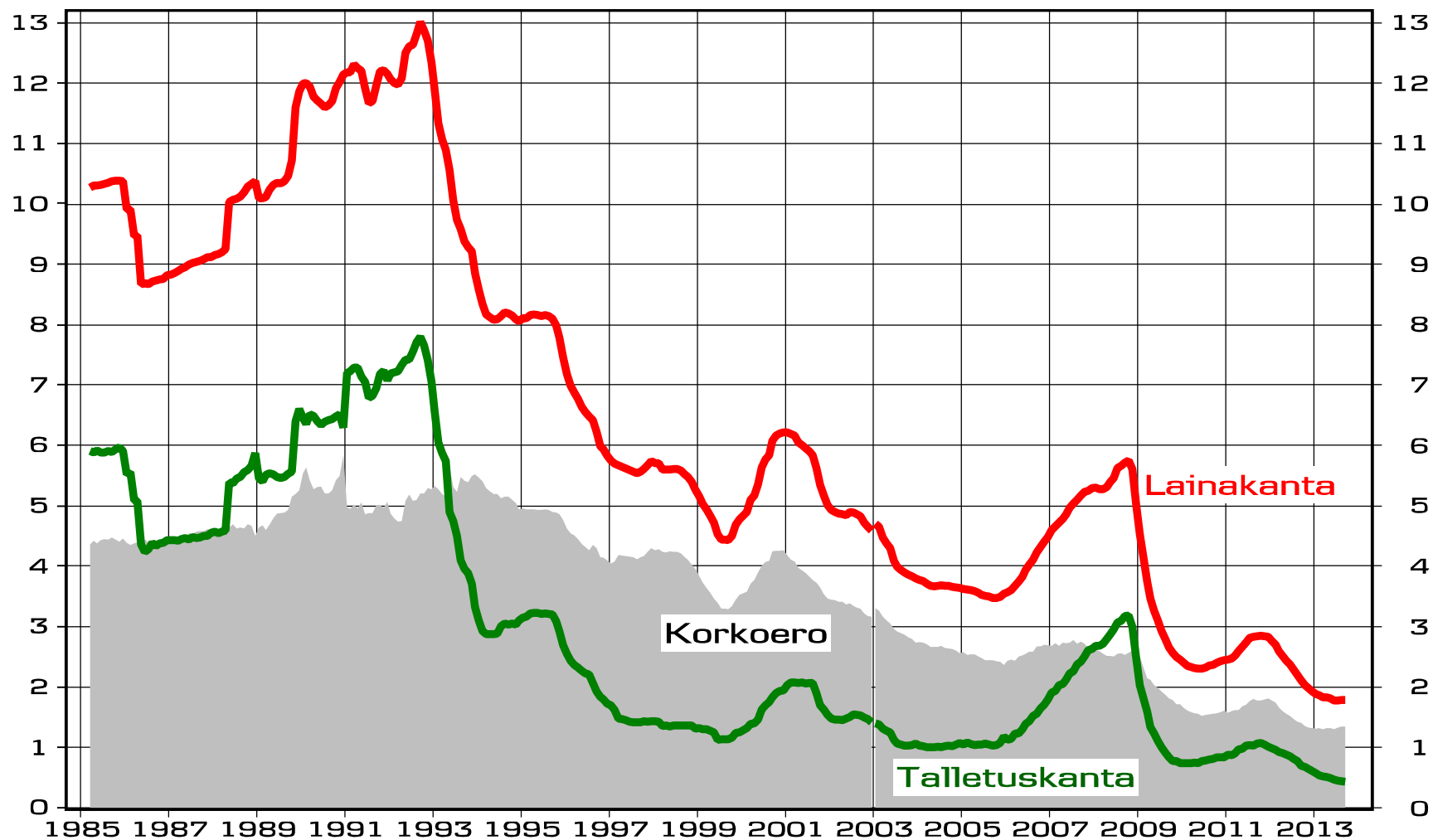
Määräaikaistalletusten korot

Source: Macrobond

Pankkien luottokannan ja talletuskannan keskikorko

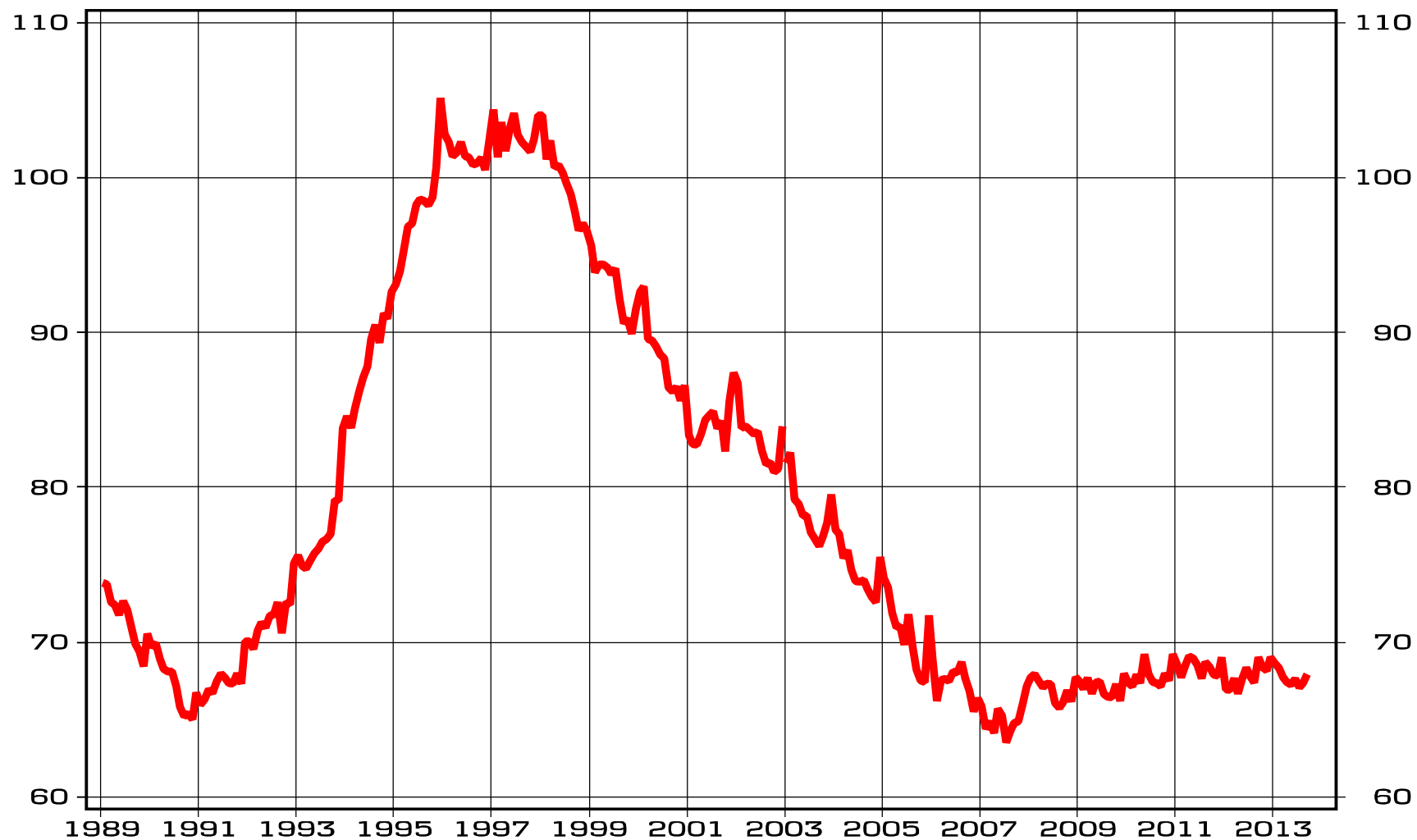
% Talletusten ja lainojen keskikorot

Source: Macrobond

Pankkien talletukset suhteessa luotonantoon, %

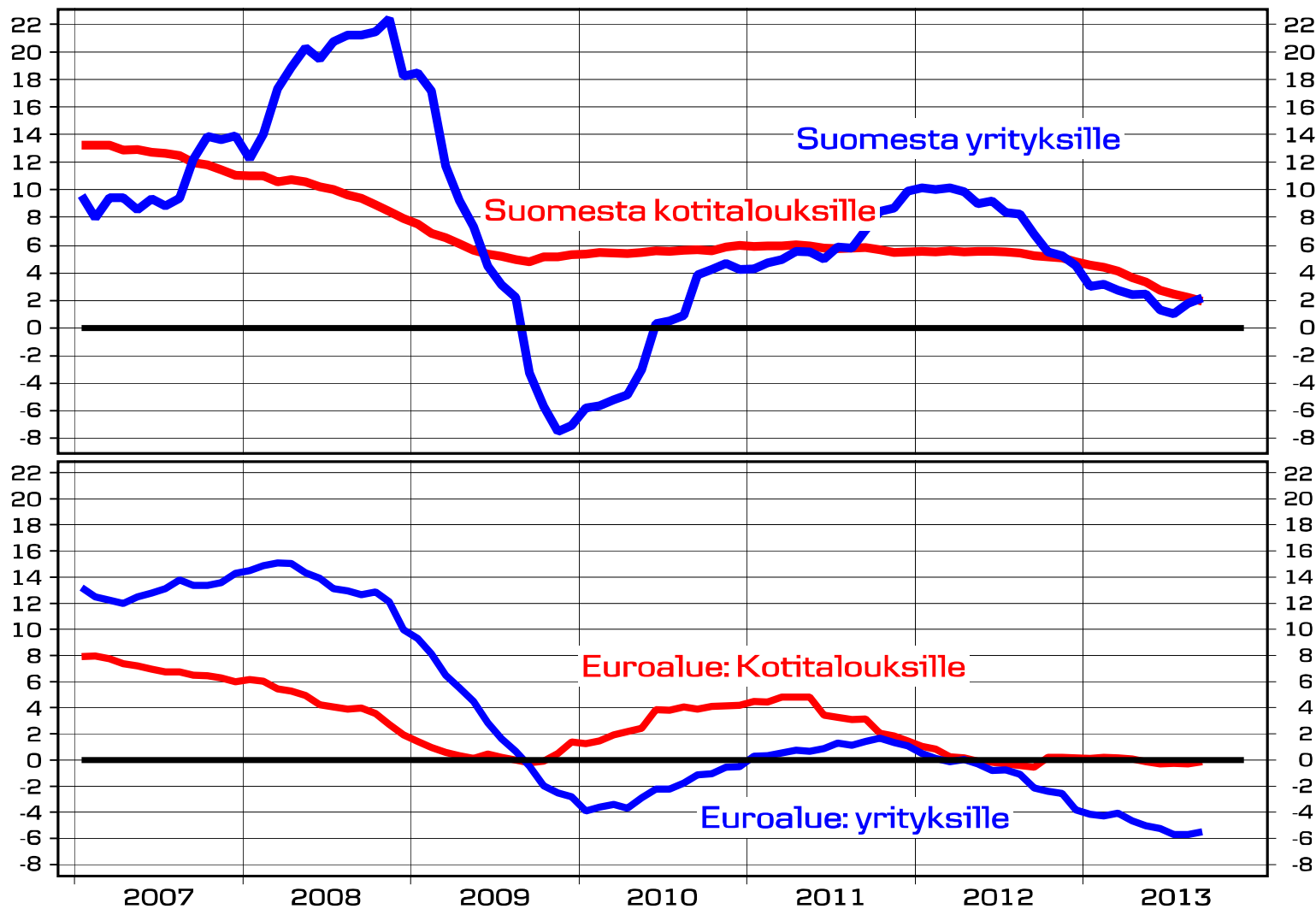
%, Yleisön talletukset suhteessa luottoihin yleisölle (sis. myös valuttatalletukset ja -luotot)

Source: Macrobond

Luottokannan vuosikasvu, %

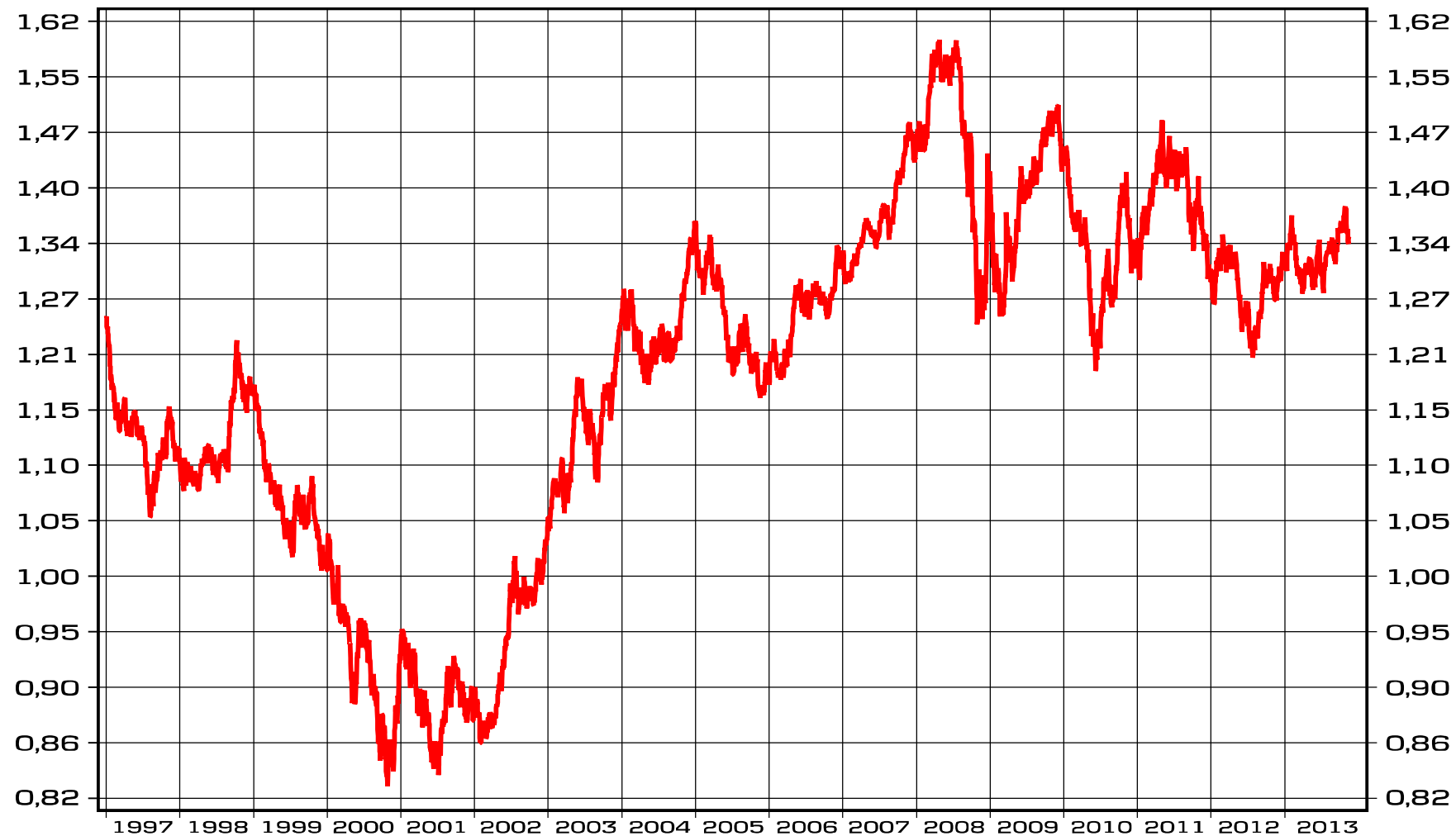
%, luottokannan vuosikasvu Suomi vs Euroalue, sisältää valuuttaluotot, luotot euroalueelle

Source: Macrobond

Euron arvo suhteessa US Dollariin

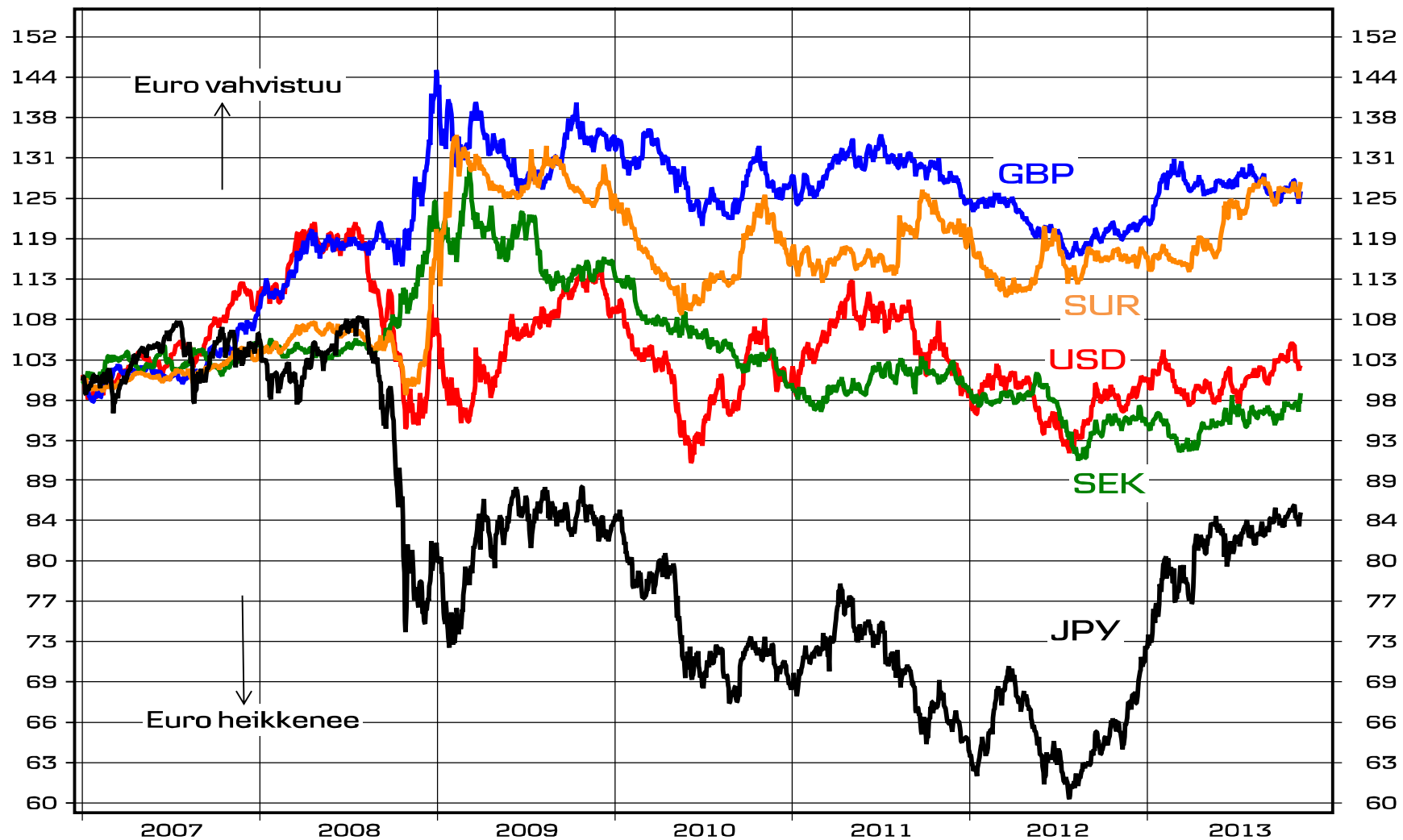
EUR/USD

Source: Macrobond

Euron ulkoinen arvo

31.12.2006 = 100

Source: Macrobond